

HELBREDELSE VED BØNN
EN ANALYSE OG SAMMENLIGNING AV
FRANCIS MACNUTTS OG KJELL-PETTER DAHLS SYN.

AVH504 – Spesialavhandling (30 ECTS)

Stud.theol. Petter A. Ekerhovd-Ottersen

Profesjonsstudie i Teologi
Høsten 2010

Veileder: Professor Tormod Engelsen

Det teologiske Menighetsfakultet

FORORD

Denne spesialavhandlingen markerer for meg starten på avslutningen av en lang vei og starten på fulltids tjeneste i og for Guds rike. Jeg har ønsket meg et tema som beriker og utfordrer meg for kommende tjeneste, faglig, for meg personlig og ikke minst i møte med min neste. Det har vært viktig for meg i mitt fokus gjennom skrivingen at spesialavhandlingen skal berike og utruste meg i møte med min neste, så jeg kan peke på Guds rike og vise Guds kjærlighet til mine neste i menighet og i verden. Resultatet har derfor blitt at jeg har valgt temaet: Helbredelse ved bønn.

Jeg ønsker å benytte anledning til først å takke Gud for alt Han gir. Takk til min veileder Tormod Engelsviken, takk for samtaler, støtte og veiledning. Takk til mor og far for korrektur og inspirasjon. Jeg vil rette en spesiell stor takk til min nydelige kone for inspirasjon, tålmodighet, veiledning og all hjelp. Sist vil jeg dedikerer denne oppgaven og alt arbeidet med den til min nyfødte og førstefødte sønn Elias. Gud velsigne deg sønn.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at jeg har dysleksi og har fremlagt attest om dette til MF.

Oslo, Januar 2011

Petter A. Ekerhovd-Ottersen

INNHALDSFORTEGNELSE

0.0	INNLEDNING:	4
0.1	TEMA	4
0.2	AVGRENSNING	4
0.3	PROBLEMSTILLING.....	5
0.4	METODE.....	6
0.5	PRESENTASJON AV FIGURANTENE:	6
0.5.1	PRESENTASJON AV FRANCIS MACNUTT.....	6
0.5.2	PRESENTASJON AV KJELL-PETTER DAHL.....	8
1.	ANALYSEN	11
1.1	FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE?	11
1.1.1	FRANCIS MACNUTT:	11
1.1.2	KJELL-PETTER DAHL:	14
1.2.	FIGURANTENES TEOLOGISKE BEGRUNNELSE FOR HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE	18
1.2.1	FRANCIS MACNUTT - TEOLOGISKE BEGRUNNELSE:	18
1.2.1.1	"JESUS FRELSER".....	18
1.2.1.2	ALLEREDE NÅ, ENNÅ IKKE?.....	20
1.2.1.3	NAVNET "JESUS".....	20
1.2.1.4	JESU OPPDRAG.....	21
1.2.1.5	KROPP OG SJEL, TO ADSKILTE VIRKELIGHETER?	21
1.2.1.6	JESU OPPDRAG TIL SINE DISIPLER – OGSÅ I DAG!.....	22
1.2.1.7	HELBREDELSE OG FORKYNNELSE.....	23
1.2.2	KJELL-PETTER DAHL – TEOLOGISKE BEGRUNNELSE:	26
1.2.2.1	JESU OPPSTANDELSKRAFT	27
1.2.2.2	NÅDEGAVER.....	29
1.2.2.3	TO GRUPPER NÅDEGAVER – ETABLERTE OG SPONTANE.....	31
1.2.2.4	NÅDEGAVEN TIL Å HELBREDE	31
1.2.2.5	SYND, BEKJENNELSE OG HELBREDELSE – EN SAMMENHENG.....	33
1.2.2.6	SPEIELLE HELBREDEDE GAVER.....	34
1.2.2.7	HVORFOR HELBREDEDE HAN IKKE ALLE?	35
1.2.2.8	TROENS ROLLE VED NÅDEGAVEN TIL Å HELBREDE.	35
2.	SAMMENLIKNING & DRØFTING	39
2.1	FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN?	39
2.2	FIGURANTENES TEOLOGISKE BEGRUNNELSE FOR HELBREDELSE VED BØNN	46
2.2.1	HVOR LIGGER DERES FOKUS?.....	47
2.2.2	HELBREDELSE OG JESUS.....	48
2.2.3	GUDS RIKE; ALLEREDE, ENNÅ IKKE?.....	50
2.2.4	NÅDEGAVENE OG NÅDEGAVEN TIL Å HELBREDE	51
3.	AVSLUTNING	54
3.1	OPPSUMMERING	54
3.1.1	MACNUTTS FORSTÅELSE: FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE?	54
3.1.2	DAHL FORSTÅELSE: FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE?	55
3.1.3	MACNUTTS TEOLOGISKE FORSTÅELSE	55
3.1.4	DAHLS TEOLOGISKE FORSTÅELSE	56
3.1.5	SAMMENLIGNING & DRØFTING.....	57
3.2	KONKLUSJON	58
4.	LITTERATURLISTE	59

0.0 INNLEDNING:

0.1 TEMA

Helbredelse ved bønn, dette er et stort tema. Helbredelse er mye omtalt i Bibelen, og da spesielt i evangeliene i Det nye testamentet. Helbredelse og behovet for å oppleve det skje, favner mange og spørsmålet om helbredelse skjer ved bønn kan berøre menneskers tro og livserfaring på godt og vondt. Mange har ulike erfaringer knyttet til tema, og dette er med på å prege blant annet hvordan Kirken forholder seg til dette essensielle og svært relevante problemstilling.

Også teologiske er det ulike tolkninger rundt tema. Selv om evangeliene er fulle av historier der Jesus og også disiplene helbredet de syke, er det ikke en gitt tolkning at dette også gjelder oss i dag. Noen ser på historiene som en del av Jesu virke da Han var på jorden, andre ser vitnesbyrdene som forbilliedlige for kirken i dag. Det jeg ønsker å sette lys på i denne avhandlingen er nettopp spørsmålet om helbredelse gjelder for oss i dag. Kan vi forvente at helbredelse kan skje ved bønn i vår tid?

0.2 AVGRENSNING

Bønn om helbredelse er et stort tema, som man kan forstå og forholde seg til på flere ulike måter. Helbredelse er et begrep som har et stort spenn. Temaer som kunne være av stor interesse er:

- at man blir bedre som et resultat av behandling av en lege,
- til at man blir helbredet utenom det vanlige for oss av Gud.
- at Gud har utrustet leger og helsepersonale, mennesket ut i fra hvordan det er skapt og hva Gud har gitt oss fra naturen til helbredelse av mennesket.
- helbredelse ved naturmedisiner, legemiddel og behandlingsmetoder som hjelper og fremskynder kroppens egenskap til å lege seg selv. Og slik kan vi fortsette.

Det er av denne grunn spesielt viktig å avgrense spesialavhandlingens omfang og tematikk.

Jeg synes helbredelse ved bønn er interessant og har tatt særlig interesse for Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl, to teologer som har brukt mye tid på tema.

MacNutt er utdannet teolog, som i 1950 gikk inn i den Dominikanske orden og ble der ordinert i 1956. Helt fra studietiden var han opptatt av helbredelse og hans drivkraft i sitt arbeid har vært å gjenopprette helbredelse som "an essential part of the

basic Gospel message.”¹ Kjell-Petter Dahl var prest i Den Norske Kirke og har magistergrad i pratisk teologi fra USA. Han var en erfaren sjelesørger, og hadde et hovedfokus på at Kirken som Kristi legeme er tillagt helbredende krefter som kan og bør forløses ved bønn. En nærmere presentasjon kommer i slutten av innledningen.

Jeg kjente til disse to teologene fra før, og kilden til analysen jeg skal gjøre er utvalgt litteratur de har skrevet. MacNutt har skrevet mye om helbredelse, og da opp mot tema som: *forekommer helbredelse?, tro og helbredelse, tilgivelse og helbredelse, hvordan be om helbredelse?, demonologi og helbredelse ved håndspåleggelse* blant noen av de tema han har skrevet om. Dahl har i sine bøker blant annet skrevet om: *Kristus, en levende virkelighet, Åndsdåp, tungetale, nådegaver* (blant annet *nådegavene til å: tro, profetere, prøve ånder helbrede og å gjøre mektige gjerninger*) og *bønn for syke*. I min oppgave har jeg derfor konsentrert meg om kun tre spørsmål.

0.3 PROBLEMSTILLING

Problemstillingen jeg har valgt for denne avhandlingen lyder derfor som følgende:

Hvordan svarer Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl på spørsmålene:

- 1. Forekommer helbredelse ved bønn for syke?**
- 2. Hva er figurantenes teologiske begrunnelse for deres forståelse av dette?**
- 3. Hvordan forholder disse to figurantenes syn seg til hverandre?**

I denne oppgavens omfang som er begrenset til 16000-24000 ord, er det særdeles viktig med en tydelig avgrensning i forhold til tema. Som oppramset tidligere i innledningen, er det mange ulike fokus og perspektiver som kan diskuteres og belyses i møte med temaet helbredelse ved bønn. I denne relative korte besvarelsen, har jeg da valgt å fokusere på det teologisk grunnspørsmål i møte med de to utvalgte figurantene, nemlig *om helbredelse* kan forventes å forekomme og da også de teologiske begrunnelsene for deres svar. Ettersom Bibelen er grunnkilden for dem begge og også mitt utgangspunkt for valg av tema, dukker spørsmålet om fortolkning og bibelsyn. Et spørsmål vil være om Bibelens historier skal sees som sanne eller myter og hvordan de

¹ Hejzlar 2010: 37

skal anvendes i dag. Jeg berører temaet så vidt, men i forhold til oppgavens omfang, har jeg ikke plass til å gå dypt inn i dette. Besvarelsen fokuserer først og fremst på analysen av MacNutt og Dahl og deres fortolkning og bibelsyn.

0.4 METODE

Avhandlingen er innenfor praktisk og systematisk teologi. Oppgaven er et litteraturstudium hvor jeg analyserer og tolker to figuranter synspunkt om helbredelse ved bønn for syke.

Besvarelsen min vil være todelt, der første del er en analyse av de to figurantene der jeg stiller spørsmålene fra problemstillingen om helbredelse ved bønn forekommer og hva de teologisk begrunner sin forståelse ved. Dette vil bli besvart ved at jeg stiller ulike forskningsspørsmål. Oppbyggingen vil her igjen bli todelt, ved at jeg først stiller første spørsmål til begge figurantene og deretter gjentar dette med spørsmål 2.

I del 2 vil jeg sammenligne og drøfte figurantenes svar opp mot hverandre, her også i en todelt oppbygging ut i fra de to spørsmålene som er stilt fra problemstillingen. Her kommer jeg også med egne tolkninger og refleksjoner av deres svar.

0.5 PRESENTASJON AV FIGURANTENE:

0.5.1 PRESENTASJON AV FRANCIS MACNUTT

Francis Scott MacNutt er født i 1925, og vokste opp i byen St. Louis, Missouri, en stat i midtvesten i USA. Han skulle egentlig begynne på legestudier i 1944, men ble kalt inn for å tjenestegjøre i det amerikanske forsvar, og jobbet derfor i to år på et militært sykehus i hjemstaten sin, Missouri. Etter dette dro han tilbake til studiene. Han tok først en Bachelor på Harvard, deretter en mastergrad fra "The Speech Department of the Catholic University of America". Og avrunnet sin akademiske utdanning med en doktorgrad i teologi fra "The Aquinas Institute".

I 1950 gikk han inn i den Dominikanske orden og ble der ordinert til prest i 1956. Han ble satt til å undervise i homiletikk ved det Dominikanske seminar i Dubuque, Iowa. Her jobbet han i 7 år, og utga tre bøker om å preke. Han var også med å starte "The Catholic Homiletic Society". Her var han både president en stund og sekretær. ²

²Hejzlar 2010: 35

Helt fra studietiden har Francis MacNutt vært opptatt av helbredelse. Han merket seg at helbredelser var vanlig for de aller fleste helgenene. Men han merket seg også at hans lærere og overordnede aldri oppmuntret han selv eller hans med studenter til å be for helbredelse. MacNutt dro derfor den konklusjon at å be for helbredelse for syke ville være det samme som å sidestille seg som en av helgenene, noe som igjen ville være arrogant og derfor noe man ikke gjør. Dette førte til at han avsto fra å be for helbredelse, blant annet for en venns delvise blinde sønn.

Ettersom årene gikk, oppdaget han i møte med mennesker han hjalp ved sjelesorg, at mange situasjoner ikke kunne løses ved menneskers hjelp alene. Han så behov for Guds inngripen i menneskers situasjoner.

I ca 1960 satte MacNutt sin reservasjon til side og dro til The Presbyterian Seminary of Dubuque, og hørte der Alfred Price, en man med stort fokus på helbredelses tjenesten. Her møtte han i tillegg til taleren mange med erfaringer av helbredelse ved bønn. Dette møte forandret mye for MacNutt, han sier det selv slik: *"For me a whole new world had open up."*³ Etter dette våknet MacNutts interesse for helbredelse. Noen år senere var han på en konferanse hvor han traff Jo Kimmel, som fortalte om det MacNutt selv beskriver som helt utrolige mirakler slik han så på hennes fortellinger da. Dette førte til at MacNutt dro på konferanser om helbredelse og kom i kontakt med blant annet Agnes Sandford, Tommy Tyson og John Sandford.⁴ På disse konferansene lærte han mye om helbredelse ved bønn. MacNutt var den første katolske prest som deltok på fem dagers kurset Sandford's School of Pastoral Care.⁵ Dette førte til at han selv begynte å be for syke.

Siden dette, i over førti år, har MacNutt bedt for syke, holdt konferanser og skrevet bøker om temaet. Hans bok "Healing"⁶ blir blant annet av John Wimber, stifter av the Vineyard Christian Fellowship, omtalt som en klassiker og at denne boken gav han en "profound effect"⁷

MacNutt ble en anerkjent leder i den Romersk katolske karismatiske vekkelser. Han var blant annet taler ved den første tverrkirkelige karismatiske konferanse avholdt

³ MacNutt, 1989: 16

⁴ MacNutt, 1989: 17

⁵ MacNutt, 1989: 17

⁶ MacNutt, 1974

⁷ MacNutt, 1989: 9

i Kansas City i 1977.⁸ MacNutt avvirket annen tjeneste og dedikerte sin tjeneste til å reise rundt i verden med team for å avholde konferanser om helbredelse.

I 1979 giftet han seg med Judith C. Sewell. Dette førte til at han ble bandlyst og måtte derfor legge ned sitt arbeid i den Romersk Katolske kirke. Men Protestanter og Pinsevenner omfavnet han, noe de også gjorde før han måtte forlate den Romersk Katolske kirke. Fra den dagen Francis giftet seg med Judith, etablerte de sammen Christian Healing Ministries. De har sammen siden da avholdt konferanser og nådd ut til alle bebodde kontinent og til mange ulike konfesjoner.⁹

Den Romersk Katolske kirke ga i 1993 MacNutt dispensasjon så ekteparet kunne ha en Romersk Katolsk bryllups seremoni.¹⁰ På tross av bannlysningen av MacNutt har han blant annet 2007 avholdt konferanse i samarbeid med det Internasjonale Katolske karismatiske fornyelses med hovedkvarter i Vatikanet og MacNutts Christian Healing Ministries.¹¹

0.5.2 PRESENTASJON AV KJELL-PETTER DAHL

Lenge hadde Kjell-Petter Dahl ønsket å legge hendene på syke, be for dem og se de bli helbredet. Han opplevde seg drevet mot det. Jesu oppdrag til sine tjenere om nettopp dette, traff Kjell-Petter Dahl allerede som ung. Men tiltross for denne dragingen mot å be for helbredelse og se det skje, holdt Dahl seg tilbake og turte ikke handle på det. Han var usikker på om det krevdes en spesiell nådegave av han, for å be for syke. Dette holdt han tilbake. Han var redd for konsekvensene det kunne føre til. Hva om de ikke ble friske? Ville det røkke troen deres? Ville han, den unge presten dumme seg ut for menigheten sin? ¹²

Kjell-Petter Dahl ble født 10.01.1920, Oslo, og vokste opp i Oslo. Og den 29.04.1935 femten år senere bestemte han å følge Jesus. Han hadde da gått i Laget en stund og hørt på pastor Hans Høivik.¹³

Dahl gikk på Kristelig Gymnasium, og våren 1939 begynte Dahl på Menighetsfakultetet i St. Olavsgate.¹⁴ På MF hadde han blant annet Ole Hallesby i

⁸ Hejzlar 2010: 37

⁹ Hejzlar 2010: 38

¹⁰ Hejzlar 2010: 38

¹¹ Hejzlar 2010: 38

¹² Dahl 1985: 63.

¹³ Dahl 1992: 35-36

¹⁴ Dahl, 1992: 52

troslære og etikk. Dahl måtte flykte til Sverige under krigen, på grunn av hans virksomhet med de illegale avisene "Aftenposten" og "Fram" hvor han var en av redaktørene.¹⁵ Dahl kom seg over til Sverige og var der i 3 år under krigen. En sommer rømte han tilbake til Norge for å hente kjæresten sin. Maisen og Kjell-Petter kom seg over grensen tilbake til Sverige og en måned senere giftet de seg i Lovökyrka, rett utenfor Stockholm.¹⁶

Selv om han hadde studert vider på teologi i Sverige måtte han ta praktikum på MF¹⁷ og 6. September 1946 ble han ordinert i Stavanger til feltprest.¹⁸ Her startet han sin kirkelige gjerning, som feltprest. Etter dette virket han blant annet som småkirkeprest i 1949.¹⁹

Dahl engasjerte seg sterkt i sjelesorg arbeid, og hadde allsidig erfaring på området; som sykehusprest på Modum Bad i 1959, som masterkandidat fra Union Theological Seminary i New York i 1959-61 (her studerte han Psychiatry and Religion, og som forstander ved Bergen Diakonissehjem fra 1961 til 1966. Videre ledet han Sjelesorghjemmet i Kirkens Bymisjon fra 1981 til 1990.²⁰

Jan Gossner skriver om han i "*Norsk pinsekristendom og karismatisk fornyelse – Ettbinds oppslagsverk*" :

*"Dahl var en viktig brobygger for fornyelsen til prester og menigheter i Den Norske Kirke, (...) Han tilhørte ingen fløy i kirken, men var sentralt evangelisk og kirkelig. Derfor hadde han også inngang og ble brukt som taler og sjelesørger/veileder både i menigheter, lutherske organisasjoner og frimenigheter."*²¹

Dahl var sterkt engasjert i den karismatiske fornyelse på 1970 og 1980 tallet. Men selv erfarte og søkte han en åndelig fornyelse lenge før den karismatiske bevegelse kom til lutherske menigheter og organisasjoner. Han kalte den karismatiske bevegelse en kjærlighetsvekkelse, og var opptatt av dens økumeniske betydning. Dahl var med i lederskapet da OASE bevegelsen ble startet i 1980.²² Han var her aktivt med i arbeidet

¹⁵ Dahl, 1992: 59

¹⁶ Dahl, 1992: 67

¹⁷ Dahl, 1992: 74

¹⁸ Dahl, 1992: 76

¹⁹ Lie, 2007: 24

²⁰ Lie, 2007: 24

²¹ Lie, 2007: 23

²² Lie, 2007: 23 og 24

med sjelesorg og veiledning. Han skrev *Håndbok i sjelesorg* (1990) og *Bønn for syke* (1991). Som nevnt tidligere hadde han bred erfaring innenfor sjelesorg. Han praktiserte det Jan Gossner definerer som: "en helhetlig tilnærming til menneskets psykiske, fysiske og åndelige problemer, en form for karismatisk sjelesorg."²³

Dahl erfarte som prest helbredelse ved bønn og befrielser fra åndsmakter gjennom bønn og bruk av Guds ord.²⁴

Dahl var en landskjent prest og forkynner. Han var prest i Narvik 1972-77 og Grorud 1977-81. Han var medredaktør i *Lutherske Kirketidende* og medlem av flere kirkelige råd og styrever.²⁵

Kjell-Petter Dahl skrev flere bøker, blant annet: *Han la i min munn en ny sang* (1981), *Kristus, en levende virkelighet* (1985), *Bønn for syke* (1990) og *Nådegaver – kirkens glemte ressurser* (2003).

Kjell-Petter Dahl døde av kreft 2. November 2005.

²³ Lie, 2007: 24

²⁴ Lie, 2007: 23

²⁵ Lie, 2007: 24

1. ANALYSEN

1.1 FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE?

Det første forskningsspørsmål jeg stiller MacNutt og Kjell-Petter Dahl er:

”Forekommer helbredelse ved bønn for syke?” Med dette spørsmålet ønsker jeg å få frem hvordan figurantene forholder seg til helbredelse ved bønn. Hva sier de om dette? Om de mener at det forekommer, hva er det de eventuelt viser til for å bygge under denne forståelsen?

Først vil jeg ta for meg synspunktene til Francis MacNutt om dette. Deretter vil jeg ta for meg hva Kjell-Petter Dahl legger frem, som kan forteller oss noe om hvor han står i forhold til dette.

1.1.1 FRANCIS MACNUTT:

Jeg vil nå som nevnt ovenfor se på hva Francis MacNutt skriver i møte med spørsmålet om helbredelse ved bønn for syke forekommer. Jeg vil her se på hans bok ”Healing” fra 1989, som er 2. utgave av boken med samme tittel fra 1974, revidert av MacNutt for å nå ut til alle konfesjoner og kristne, og ikke bare spesielt til katolikker, som den første var.

MacNutt ser dette spørsmålet om helbredelse ved bønn for syke *forekommer*, som det første man må avklare i møte med bønn om helbredelse for syke.²⁶ Han begynner første kapittel i boken Healing²⁷, med å stille spørsmålet;

”Is it possible that God directly heals people? Does it really happen? All other questions in this ministry depend on this first question of all: Is there such a thing as healing?”²⁸

I dette kapitlet poengterer MacNutt blant annet at det er en forskjell mellom hvordan folk forholder seg til helbredelse. Han snakker her om to grupper, de utdannede kristne og de ikke-utdannede kristne. Han sier det er et tydelig skille mellom hvordan disse to gruppene forholder seg til om helbredelse forekommer eller ikke. De kristne med utdanning, støtter seg til hva teologer og forskere mener og sier om

²⁶ MacNutt 1989: 23.

²⁷ MacNutt 1989

²⁸ MacNutt 1989: 23

helbredelse. Her nevner MacNutt en mangel på erfaring av helbredelsesbevis. Dette fører da igjen til at de søker kunnskap hos de lærde. De ikke-lærde kristne, har en generell tendens til å oppsøker helbredelses møter, i følge MacNutt.²⁹

MacNutt poengterer at enkelte kretser lærde i lang tid har betvilt om Jesus virkelig helbredet folk, slik det står om i Bibelen. Han trekker her frem at også Djevelens eksistens som en reel person betviles av enkelte lærde, teologer og forskere. Dette påpeker MacNutt å være en av grunnene til at mange betviler at fortellingene om Jesus som helbreder skal forstås bokstavelig. Med andre ord, om det som blir fortalt virkelig skjedde. MacNutt minner oss i denne sammenheng om Jesu ord fra Lukas 10,21, der Jesus og disiplene akkurat har hatt en forkynnelses- og helbredelseskampanje.

"(...)I samme stund jublet han i Den hellige ånd og sa: «Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre, fordi du har skjult dette for vise og forstandige, men åpenbart det for umyndige små.(...)»

I møte med de lærdes tvil om Jesu under og helbredelser reelt forekom, er MacNutt klar i sin mening. Hans tro på helbredelsenes realitet og bygger blant annet på egne erfaringer. MacNutt opplevde selv å se mennesker bli helbredet når han ber for syke. Han skriver videre i kapittelet:

"(...) we are now seeing a return of the direct experience of Gods healing power in such striking way that the living tradition of Christianity – what the Spirit is helping us to experience and understand today – is leading us again to a more lively awareness of what Jesus did 2000 years ago in His healing ministry."³⁰

Han påpeker at når man selv har sett folk bli helbredet i nåtid, er det ikke vanskelig å tro at det bibelen vitner om også skjedde. Han forteller om hvordan han selv traff folk over alt hvor han ferdes, som selv hadde førstehånds erfaring med Jesu helbredende kraft.

På spørsmålet om helbredelse forekommer i dag, sier MacNutt følgende: *"(...) does Jesus still heal? Next to Scripture, the most convincing argument is always*

²⁹ MacNutt 1989: 23.

³⁰ MacNutt 1989: 23-24

experience.” Hvorpå MacNutt viser til Lukas evangeliet 7,22, hvor Jesus svarer to av Johannes disipler på spørsmålet om Han er Messias på følgende måte:

*”(…) «Gå og fortell Johannes hva dere har sett og hørt:
Blinde ser, lamme går, spedalske renses, døve hører,
døde står opp, og evangeliet forkynnes for fattige.»”*

Så for MacNutt er Bibelen det viktigste argumentet for helbredelse og erfaringen av helbredelse nummer to.

Et annet aspekt ved om helbredelse forekommer som MacNutt tar for seg, er hvorvidt det er noe som skjer i dag, eller om helbredelse kun var for en mer primitiv tidsepoke?

“Healing by prayer, they would say, was meant for a more primitive age, but now that we understand reality better, we can achieve through medicine what used to be claimed by prayer in a prescientific society open to power of suggestion.”³¹

Enkelte mener altså at helbredelse i dag kun forekommer gjennom det leger og helsevesen får gjort for den enkelte. Og helbredelse slik vi leser om det i bibelen tilhører en mer primitiv tid, uten dagens legevitenenskap. Til dette svarer MacNutt: *“(…) I can see no point in setting medicine in opposition to healing by prayer.”* MacNutt som tror og som selv har erfart mange som har blitt helbredet ved bønn, er uenig i at dette ikke lenger forekommer. Han er derimot opptatt av å ikke sette legevitenenskap opp mot helbredelse ved bønn. For begge er gode og riktig måte å forholde seg til sykdom.

MacNutt tar her frem et eksempel hvor en kvinne hadde gått til lege, men følte at hun ble fortalt av Gud å slutte på de helt nødvendige medisinerne hun gikk på, for å bli helbredet av Han, uten hjelp fra legemiddelene hun gikk på. Dette gjorde hun, og ble helbredet. Denne kvinnen fulgte MacNutt i lang tid etter at hun sluttet på disse viktige medisinerne og opplevde å bli helbredet. MacNutt forteller at hun fortsatt etter lang tid er helbredet og fri fra den sykdommen hun hadde. Men i denne sammenhengen vektlegger han viktigheten av å ikke trekke generelle prinsipper ut av slike hendelser. Han mener Gud handler forskjellige i forskjellige situasjoner og ovenfor forskjellige mennesker. At

³¹ MacNutt 1989: 26 f.

det derfor er viktig å ikke trekke generaliserende prinsipper ut av enkelhendelser vi opplever nå i dag. Derfor er det ikke riktig å hevde at man på generell basis skal slutte å gå til legen eller annen tilsvarende behandling.³²

Ved alle disse argument og aspekt som MacNutt her trekker frem, er det helt tydelig at MacNutt er overbevist om at helbredelse ved bønn forekommer. Han har selv sett flere tusen bli helbredet. Ved sin tjeneste har han og hans team bedt for mange mennesker, og han hevder selv at over halvparten av alle han har bedt for, har blitt helt helbredet eller betydelig bedre.³³

Det er allikevel slik at MacNutt belyser at det jo ikke er gitt at den syke som ble frisk etter bønn, ble frisk som direkte årsak av forbønnen, altså helbredet ved bønn. Men MacNutt tror at alle som hadde fulgt han på konferanse etter konferanse og sett mange bli helbredet eller betraktelig bedre i direkte sammenheng med bønn om helbredelse, ikke ville tvilt på om helbredelse ved bønn forekommer. For MacNutt er alle disse erfaringene stadig flere bevis som peker i retningen av noe ekstraordinært har skjedd. For han beviser alle disse erfaringene at helbredelse forekommer.

På spørsmålet forkommer helbredelse ved bønn for syke, belyst av MacNutts bok *Healing* fra 1989, er mitt funn utvetydig at det forekommer. MacNutt ser Bibelen som det viktigste og første argument og som det andre argument: hans egen erfaringen av å se at helbredelse av syke ved bønn forekommer.

1.1.2 KJELL-PETTER DAHL:

Jeg vil nå som nevnt ovenfor se på hva Kjell-Petter Dahl skriver i møte med spørsmålet om helbredelse ved bønn for syke forekommer. Jeg vil her se på hans bøker: *"Bønn for syke - med noen enkle råd, OASE - serien"* fra 1990 og *"Nådegaver - kirkens glemte ressurser?"* fra 2003.

Dette er et spørsmål Dahl ikke eksplisitt stiller i sine bøker. Og derfor svarer han derfor ikke direkte på dette spørsmålet heller. Når det er sagt, forholder Dahl seg til dette spørsmålet i sine bøker, så det er derfor ikke vanskelig å se hvordan han forholder seg til dette spørsmålet, ut ifra hvordan han snakker om og tar opp helbredelse ved bønn. For Dahl er av den klare oppfatning at helbredelse ved bønn for syke, forekommer. Og denne forståelsen av helbredelse ved bønn, og dens realitet forholder

³² MacNutt 1989: 269 f.

³³ MacNutt 1989: 18 og 35.

Dahl seg til i aller høyeste grad. Når han jobber med dette temaet i sine utgivelser ligger det til grunne en grunnforståelse av at nettopp dette, helbredelse ved bønn forekommer, og det forekommer også i dag som en realitet ikke bare knyttet til sjeldenheten men er noe som er for menighetslivet og hverdagen til menigheten.

Dahl har blant annet gitt ut et hefte: "Bønn for syke – med noen enkle råd"³⁴. Dette hefte handler om, som tittelen viser til, helbredelse og da spesielt om å be for syke om helbredelse. Her starter Dahl med å legge frem sin forståelse av menigheten som et helbredende felleskap. Jeg forstår det slik at Dahl ser på dette som et grunnleggende argument og forståelse av helbredelse ved bønn og dens plass i menigheten.

Dahl legger her til grunne Pauls ord fra 1. Korinterbrev kapitel 12. hvor Paulus beskriver menigheten som Kristi «legeme». Her trekker han frem at menigheten som en konsekvens av dette, kan sammenlignes med en organisk størrelse. Her viser han til nyere forskning som viser at mennesket naturlig har forebyggende og helbredende krefter. Her trekker han frem at mennesket jo har brissel, lymfeknuder, milt og forskjellige typer hvite blodlegemer som mennesket har for å bekjempe mikroorganismer som er sykdomsfremkallende. I tillegg har mennesket ved menneskets personlighet et forsvar. Med dette mener Dahl menneskets psykiske og åndelige resurser for å hanskens med smerte, stress, sorg, tap og psykosomatiske sykdommer.³⁵

For Dahl illustrer dette Kristi kropp – menigheten, oppgave. Menigheten – Kristi kropp, har det samme som menneskets kropp, forebyggende og terapeutiske resurser. Som han skriver det selv: "*Menigheten er både et forbyggende, lidende og helbredende felleskap.*"³⁶ På samme måte som kroppen, er menigheten gitt menighetslemmer som er der for å ta vare på hele menigheten. Han forstår det slik at menigheten i seg selv er gitt ulike gaver og talenter fordelt ut over menighets lemmene, altså de ulike personen i menighetene. For denne avhandlingens sammenheng da også sykdom i menigheten. Og disse menighets lemmene forstår Dahl som de forskjellige nådegavene som er disse redskap for menigheten, og i denne sammenheng da, nådegaven til å helbredet.

Dahl er opptatt av nådegavene, og trekker frem at; "*menigheten er Kristi lem*" fra Paulus' første brev til korinterne 12, betyr at hver enkelt i menigheten er Jesu lemmer. Videre påpeker han at et annet ord for «lem» i dette kapitelet er «nådegave». Ut i fra denne forståelsen trekker Dahl denne konklusjon:

³⁴ Dahl 1990

³⁵ Dahl 1990: 3

³⁶ Dahl 1990: 3.

”Hvis et lemmene mangler, for eksempel helbredelsesfunksjonen, er Kristi legeme funksjonshemmet, og er ikke i stand til å utføre alle de tjenester som menighetens Herre har kalt menigheten dem til.”³⁷

Dahl tydeliggjør med dette hvilken plass han mener nådegaven har, og viktigheten av at alle nådegaven operer i menigheten. (Dahls forståelse av nådegavene kommer jeg nærmere tilbake til senere i avhandlingen.)

Noe av hovedanliggende for Dahl når han slår dette fast, er at kristne derfor er henvist til å leve i et felleskap, menigheten. Og da et felleskap som lever og fungerer. Et felleskap hvor alle nådegavene opererer for menigheten og de menigheten møter og er kalt til å nå ut til. Som konsekvens av dette forstår Dahl det slik at menigheten derfor går sammen med og tar vare på den enkeltes smerte og sykdom. Og da ikke bare i den forstand at man trøster den syke, men at man også er gitt muligheten for at den syke skal bli frisk, ved helbredelse ved bønn.

Dahl viser til de første kristne som hadde omsorg for hverandre, og bygde ut en form for helsetjeneste i form av blant annet menighetsdiakoner. Dahl vektlegger at det var naturlig for de første kristne å be for hverandre, også når de var syke. Han trekker her frem forbønnshandlingen knyttet til salving av syke. Og poengterer at oljen de der brukte, ikke fungerte som noe legemiddel, men var et gammelt symbol for Den Hellige Ånd. Det var slik de forsto bruken av oljen, som et konkret symbol på Den Hellige Ånd. Dahl løfter frem det å betjene hverandre med nådegaver til å helbrede, etter mal fra disse første kristne.³⁸

I forhold til vår norske kontekst, er Dahl opptatt av at omsorgen fra det offentlige ikke skal erstatte de troendes innbyrdes omsorg. Dahl henviser her til Jesus sine ord og skriver at vi står til regnskap for hvordan de kristne har forvaltet sitt ansvar ovenfor alle syke. Og legger dette til grunn som argument for at vi ikke skal slutte å be om helbredelse, selv om vi har velferdsstaten og dens helsetjeneste i ryggen. Ansvar et om å bruke nådegavene, og da for eksempel nådegaven til å helbrede går ikke ut på dato.

³⁷ Dahl 1990: 5f.

³⁸ Dahl 1990: 4f.

”Dette gjelder så lenge verden står, sier Jesus ifølge Matteus, 25. der han i lignelsen om dommedag gjør det klart for oss at vi skal stå til regnskap for hvordan vi har forvaltet vårt ansvar for de syke, enten de tilhører menigheten eller ikke.”³⁹

Her er Dahl tydelig på ansvaret vi har og hvordan han forstår disse ord av Jesus og setter de i en klar sammenheng med helbredelse ved bønn i møte med de syke. Nådegaven å helbrede var ikke bare for de første av Jesu etterfølgere, Nådegavene er også for oss i dag og helt til dommedag.

Med alt dette er det svært tydelig at Kjell-Petter Dahl er av den klare oppfatning at helbredelse ved bønn forekommer. Med denne grunnforståelsen mener Dahl at vi må gå til de første kristne og se hvordan vi som menighet i dag skal virke, i lyset av hvordan de virket. Han trekker frem Paulus' første brev til korinterne 1,5: *”(...) I ham har dere fått en rikdom på alle gaver.”*⁴⁰ Dette skrev Paulus til menigheten i Korint og gir med dette en anerkjennelse om at denne menigheten, Korint virkelig hadde alle nådegaver. Dette mener Dahl at kirken og menighetene i dag bør ha som målestokk og mål. Menighetene bør ha alle nådegaver opererende i sin menighet, og da også nådegaven til å helbrede. Dette markerer Dahls ståsted yterligere: helbredelse ved bønn forekommer.

På spørsmålet om helbredelse ved bønn for syke forkommer, her belyst av Kjell-Petter Dahls bøker *”Bønn for syke - med noen enkle råd, OASE - serien”* fra 1990 og *”Nådegaver – kirkens glemte ressurser?”* fra 2003, er mitt funn utvetydig at det på samme måte som hos MacNutt forekommer. Dahl vektlegger her spesielt menigheten, og at menigheten i sin natur, som menneskekroppen, er et forebyggende, lidende og helbredende felleskap.

³⁹ Dahl 1990: 4

⁴⁰ Her er det 78/85 oversettelsen av Det nye testamentet som siteres.

1.2. FIGURANTENES TEOLOGISKE BEGRUNNELSE FOR HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE

Jeg vil nå se på figurantenes trekker frem som teologisk begrunnelse. Hva er det figurantene bygger deres tro om helbredelse ved bønn på? Hva er det de vektlegger teologisk som utgangspunktet for helbredelse ved bønn? Først vil jeg ta for meg Francis MacNutt og hva han vektlegger. Deretter vil jeg ta for meg Kjell-Petter Dahl. Disse to, har som nevnt i innledningen, to ulike innfalsvinkler på helbredelse ved bønn. Noe som gjenspeiler seg tydelig her. MacNutt er på den ene siden opptatt av Jesu frelsesverk og hva dette innebærer for oss, og han er opptatt av hvordan Jesu disipler ble utrustet og sendt ut for å helbrede syke og forkynne. Dahl er på den andre side opptatt av helbredelse ved bønn som en naturlig del av menighets oppgave og utrustning ved nådegaven til å helbrede. Det er i korte trekk dette jeg vil fokusere på og trekke frem som deres teologiske begrunnelse for helbredelse ved bønn.

1.2.1 FRANCIS MACNUTT - TEOLOGISKE BEGRUNNELSE:

Jeg vil nå se på Francis MacNutts teologiske begrunnelse for helbredelse ved bønn for syke. Jeg vil her se på hans bok "Healing" fra 1989.

1.2.1.1 "JESUS FRELSER"

For Francis MacNutt starter det med å se på hva Jesus har gjort⁴¹. Det starter med hva Jesus virkelig gjør: "Jesus does save."⁴² Det sentrale budskap for MacNutt, er at Jesus virkelig frelser oss. Videre blir da det sentrale spørsmål MacNutt tar tak i: Hva er det Jesus frelser oss fra? MacNutt trekker da først og fremst fram den tradisjonelle forståelsen av Jesu frelse, som innebærer at vi blir frelst fra personlig synd og fra følgene av syndefallet. Her inkluderer MacNutt følgende konsekvenser av syndefallet: "*ignorance, weakness of will, disoriented emotions, physical illness and death.*"⁴³

Men i følge MacNutt, er dette bare noe av det Jesus frelseverk befri mennesket fra. Den fullkommende frigjørelsen fra syndefallet vil først skje i evigheten etter vår oppstandelse fra døden og dommedag, men det som er viktig å trekke frem for MacNutt

⁴¹ Dette avsnittet er i hovedsak hentet fra MacNutt 1989: 51 – 53.

⁴² MacNutt 1989: 51

⁴³ MacNutt 1989: 51

er at prosessen har startet nå, den er ikke bare der fremme. Han siterer Matteus evangeliet 10,7: *"Himmelriket er kommet nær!"* og skriver:

"Jesus is freeing us from sin, from ignorance(...)⁴⁴, from weakness of purpose, from disoriented emotions and from physical sickness –from all sickness, therefore, that destroys or lessens our human personality – in order to give us new life, a new relationship of love and union with His Father through the power of the Holy Spirit."⁴⁵

Her ser vi at MacNutt forstår det slik at vi ved frelsen blir befridd fra synd, fra likegyldighet, mangel på mening med livet, emosjonell ubalanse og forvirring og fra all sykdom, psykisk og fysisk sykdom. I forhold til tidsaspektet for hva som skjer når man blir frelst og hva som blir fullbyrdet i livet etter døden, snakker MacNutt om hvilke konsekvenser frelsen har for mennesket her og nå. Han snakker da om to hovedting Jesus gjør for oss. Det første er: *"1) Positive, to give us a new life, a loving relationship of union wit His Father and with Himself, through the Holy Spirit."*⁴⁶ Han sier her at Jesus gir oss et nytt liv i kjærlig nær relasjon med Gud Fader og seg Selv, ved Den Hellige Ånd.

Det andre MacNutt sier Jesus gjør ved hans frelsesverk er:

"2) Overcoming the negative by removing the obstacles to new life: Jesus heals and frees (saves) us from all those sick elements in our human personality that need to be transformed so that the new life may freely enter in."⁴⁷

Her vektlegges Jesus oppgjør med alt det onde som er kommet inn i skaperverket og Hans seier over djevelen der han tar bort det som hindrer mennesket å gå inn i det nye livet Gud har for alle frelste. Dette innebærer i følge MacNutt at det handler om mer enn frelse fra synd og en vei til evig liv. Frelsen omfatter også livet her og nå, og en frihet fra hva som her binder oss og ikke er av det gode.

MacNutt er opptatt av at det vi bekjenner og tror på ikke må stoppe ved selve ordene av tro. Bekjennelse og tro må få konsekvenser for livet, så det ikke bare blir

⁴⁴ Dette forklarer MacNutt med å sitere Joh 16,13: "the spirit... will guide you into all truth,"

⁴⁵ MacNutt 1989: 51

⁴⁶ MacNutt 1989 : 52

⁴⁷ MacNutt 1989 : 52

tomme ord. Bekjennelsen og troen på Jesu frelseverk og hva det innebærer må bli realitet og gjennomsyrrer hele den frelstes eksistens. En konsekvens av dette omhandler da bønn om helbredelse. I følge MacNutt vil en tro på frelse for hele mennesket, innebære en tro på helbredelse ved bønn.

1.2.1.2 ALLEREDE NÅ, ENNÅ IKKE?

MacNutt stiller seg så et svært sentralt punkt. Gjelder dette nå i dette liv? Hvilke konsekvenser av frelsen har virkning og betydning i livet her på jorden nå? Har frelsen direkte konsekvens og åpner den eventuelt for mulighet for menneskets liv her og nå? Eller handler det kun om veien til et evig liv? MacNutt forstår det slik at Jesu frelseverk er noe som gjelder for oss her og nå i dag, og at det derfor åpner opp for store muligheter nå i dag. Når MacNutt ramser opp alt Jesus frelser oss fra; synd, uvitenhet, et liv uten mening, kaos i følelses livet og fra fysisk sykdom, hevder MacNutt at Jesus kan fri oss fra alt dette nå i denne verden. ⁴⁸

1.2.1.3 NAVNET "JESUS"

MacNutt trekker frem at navnet "Jesus", sier oss noe om nettopp Jesus, mer enn bare hva Han ble kalt.⁴⁹ På Jesu tid, var det for hebreerne svært viktig hva som lå i navnet. Navnet sa noe om den som bar navnet. Da Gud kom til oss, valgte han navnet "Jesus" eller "Yeshua" på Arameisk som sier oss noe om hvem Jesus var og hva Hans oppdrag var. Navnet Jesus betyr: "Yahweh is Salvation."⁵⁰ MacNutt påpeker at navnet ikke var uvanlig for sin samtid, men hevder allikevel at Gud ved navnet "Jesus" proklamerer Jesu oppdrag. MacNutt sier det slik: *"He who was Messiah, the "anointed one" or "the Christ" had come to express by word and work that "Yahweh is Salvation."*⁵¹ Dette bygger under for MacNutts forståelse av at Gud, her ved Sønnen, hadde et tydelig oppdrag å frelse mennesker, og at dette er mer enn noe Gud gjør, det er Hans identitet.

⁴⁸ Dette tema tar MacNutt opp i boken sin fra 2005: *"The nearly perfect crime: how the church almost killed the ministry of healing."* Her tar han opp hva han ser på som årsaker til at kirken nesten helt har lagt bort helbredelses tjenesten, som han forstår som en av kirkens klare oppgaver.

⁴⁹ Dette avsnittet er i hovedsak hentet fra MacNutt 1989: 53

⁵⁰ MacNutt 1989: 53

⁵¹ MacNutt 1989: 53

1.2.1.4 JESU OPPDRAG

MacNutt trekker frem Jesu oppdrag for å legge frem noe av grunnlaget for sin forståelse av helbredelse.⁵² Forventningene til Messias oppramser MacNutt slik: *"The time of Messiah would be a time of healing, of liberation, of salvation."*⁵³

Når jødene ventet på Messias, var det med forventning om en tid med helbredelse, frigjørelse og frelse. MacNutt påpeker at vi lever i denne tiden etter Messias nå, og at forventningene jødene hadde til Ham, gjør Jesus i dag. Vi lever i en tid der vi kan forvente å se Jesus helbrede, frigjøre og frelse hele mennesket.

MacNutt påpeker at Jesus selv var klar på sitt oppdrag. Det kommer best til uttrykk når Jesus i Lukas evangeliet 4,16-21 siterer Jesaja 61,1. Dette bibelstedet MacNutt her henviser til, talte til jødene først og så til oss i dag, om forventninger til Messias og hva han skulle bringe da og bringer i dag. I vers 18 og 19 leser vi hva Jesus sa:

*Herrens Ånd er over meg,
for han har salvet meg
til å forkynne godt budskap for fattige.
Han har sendt meg
for å rope ut at fanger skal få frihet
og blinde få synet igjen,
for å sette undertrykte fri
og rope ut et nådens år fra Herren.*

1.2.1.5 KROPP OG SJEL, TO ADSKILTE VIRKELIGHETER?

Jødene på Jesu tid tenkte ikke om mennesket som kropp og sjel. De så på mennesket som et helt menneske, med kropp og sjel som en enhet, ikke to adskilte virkeligheter. Dette får konsekvenser for hvordan man forstår frelsesbegrepet, påpeker MacNutt. Deres forståelse av hva frelsen i møte med synet på hva mennesket er, blir da ikke kun at menneskets sjel er det som blir frelst. Konsekvensen av frelsen og helbredelsen, er for hele mennesket, både sjel og kropp.

Begrunnelsen for den teologiske forankringen av helbredelse, bygger MacNutt blant annet på Jesu svar til disiplene av døperen Johannes, da de spurte om Jesus virkelig var Messias. Han svarer da i Luk 7,20-23 og viser til sine gjerninger der mennesker blir

⁵² Dette avsnittet er i hovedsak hentet fra MacNutt 1989: 53 - 56

⁵³ MacNutt 1989: 53

helbredet. Videre trekker MacNutt frem at Markus i sitt evangelium bruker mer plass på Jesu helbredede tjeneste enn Jesu faktiske lære. MacNutt setter seg selv i en større sammenheng som teolog og påpeker at man bør se på Jesu mirakler som noe mer en bevis på hans guddommelighet eller som bevis på at hans lære er rett og kommer fra Gud. Han mener vi må se på Jesu mirakler, som helbredelser, som gode og meningsfulle i seg selv. MacNutt sier det slik: *"The healing acts of Jesus were themselves the message that He had come to set men free; they were not just to prove that His message was true."*⁵⁴

MacNutt er av den grunnleggende oppfatning at hva Jesus *gjør* er hans hovedanliggende, og ikke hva han forkynner. Med dette mener han at det som faktisk har noe å si, er at mennesker blir frelst. Og med frelst mener han: "born from above", "forgiven", "set free" og "healed"⁵⁵. Følgene av hva Jesus forkynner er ikke å betrakte som bevis for hva han forkynner. Det er selve hovedanliggende ved Jesu oppdrag.

MacNutt sier det slik: *"His (Jesus) preaching is, as it were, an outside sign; He is talking about people being set free and entering the kingdom of God. People are actually saved when they are born from above, forgiven, set free and healed."*⁵⁶ MacNutt ser på helbredelse, i sin fulle dimensjon som frelse som skjer akkurat der og når helbredelsen forekommer. Han mener forkynnelse leder opp til det, og kan forklare det i etter tid, men det som først og fremst skjer er Guds frelsende handling.

Videre gjør MacNutt et poeng ut av at Jesus selv ser på helbredelse som noe vanlig. Dette begrunner han ut i fra at Jesus selv ser på helbredelse som "arbeid" fremfor noe uvanlig ved å kalle det et "mirakel". Dette betyr nok ikke at MacNutt ikke ser på helbredelse som mirakler, men at han løfter frem en forståelse av at Jesus selv så på helbredelse som noe normalt og som en del av Hans oppdrag.

1.2.1.6 JESU OPPDRAG TIL SINE DISIPLER – OGSÅ I DAG!

Denne forståelsen av helbredelse av hele mennesket, med ånd, følelser og kropp, som en essensiell del av frelsesverket, forklarer for MacNutt hvorfor Jesus gave sine disipler kraften til å helbrede når de ble sendt ut for å forkynne. Dette gjaldt både de 12 og de 72 som Jesus sender ut i henholdsvis Lukas kapitel 9 og 10. Som MacNutt påpeker blir de sendt ut for å forkynne det samme budskap som Jesus om de gode nyheter, evangeliet. For MacNutt er det viktig at det ikke bare er gode ord eller kun noen

⁵⁴ MacNutt 1989: 55

⁵⁵ MacNutt 1989: 55

⁵⁶ MacNutt 1989: 55

doktriner, men at det er de gode nyhetene om Guds kraft til å befri mennesket fra den elendige tilstand de var i. MacNutt trekker da her frem at de fulgte Jesu eksempel, ved å først fortelle om Guds rike, for så å helbrede de som trengte de. Med henvisning til Lukas 9,11.

MacNutt trekker frem at evangeliene først og fremst snakker om "acts of power"⁵⁷ i stede for "mirakler" når de skriver om at Jesus helbreder syke. For MacNutt har dette betydning når han ser hva apostlenes gjerninger handler om, nemlig at fra starten av kirkens historie, har kirkens folk gått med den samme kraft Jesus gikk i til å evangelisere, helbrede og til å kaste ut demoner. MacNutt sier følgende:

*"The church is the continuation of Jesus' saving power in history. The Jerusalem church (Peter) and the Gentil churches (Paul) all carry on the same preaching and healing as Jesus Himself did, because Jesus is the one who is still doing it."*⁵⁸

MacNutt mener at kirken fra de første kristne til i dag og videre, skal gå frem med det samme budskap og med den samme kraft til å helbrede som Jesus gjorde, med den begrunnelse at det er Jesus som faktisk gjør det. Jesus har muliggjort at kirkens folk kan gå frem og ved den samme kraft som Jesus selv, forkynne, helbrede og kaste ut demoner. MacNutt er veldig tydelig på at dette ikke er noe som kun gjaldt de første kristne, eller kun gjaldt for Jesus selv, men at det er gitt oss mulighet og kall til å gjøre det samme. Dette begrunner MacNutt med at kirkens har fått den samme kraft som Jesus hadde til å gjøre disse "acts of power"⁵⁹.

1.2.1.7 HELBREDELSE OG FORKYNNELSE

Når MacNutt argumenterer for helbredelse ser han på hvordan Jesus og hans disipler gikk frem, og hvordan Jesus disipler gikk frem etter at Jesus selv hadde dratt opp til himmelen. Ut i fra hva de gjorde, ser han hvordan kirken, som en fortsettelse av dette kan og bør virke. MacNutt trekker blant annet frem i sammenheng med Apg 4,29-30 følgende: *"Notice that they did not pray to preach and to heal, but to preach by healing."*⁶⁰ Dette er MacNutt opptatt av. Sammenhengen mellom forkynnelsen og

⁵⁷ MacNutt 1989: 57

⁵⁸ MacNutt 1989: 58

⁵⁹ MacNutt 1989: 57

⁶⁰ MacNutt 1989: 58

helbredelse. Han påpeker at de første kristne forkynte om Jesu kraft til frelse ved å helbrede folk. Han er opptatt av at de forkynte om Jesu frelsesverk ved å faktisk fortsette det Jesus hadde gjort og vist før dem. Han sier i denne sammenheng at å forkynne om Guds frelse eller om helbredelse uten at folk blir frelst eller helbredet kun er tomme ord og tom retorikk. MacNutt spør seg om dette kan være grunnen til at mye av dagens forkynnelse oppleves som abstrakt og irrelevant.⁶¹

MacNutt tar også for seg Paulus og Peter og sammenligner noen av bibelstedene fra Apostlenes gjerninger, hvor de helbreder folk. Her tar han for seg Peter i Apostlenes gjerninger: 1)3,1 ff, 2)9,32 ff, 3)5,12a ff, 4)5,16 og 5)9,36 ff og ser disse stedene og hvordan Peter går frem og hva de ber. Så ser han disse stedene opp mot hva Paulus gjør og sier i Apostlenes gjerninger: 1)14,8 ff 2)28,7 ff, 3)19,11 ff, 4)28,9 og 5)20,7. Her kommer det tydelig frem at de begge i stor grad går frem med de samme bønnene. Videre er det for kirken svært interessant at de ber og går frem på samme måte som Jesus viste sine disipler. Her trekker han også frem at vi kan lese om andre enn de første 12 apostler. Blant annet: Filip, Stefanus Ananias som helbreder syke.

En av MacNutt observasjoner, som han legger frem som et teologisk argument for helbredelse ved bønn, er at det for han virker som om helbredelse ikke var en ekstraordinær følge av Peters eller Pauls sine bønn om helbredelse, men en naturlig konsekvens av deres bønn.⁶²

MacNutt er opptatt av å understreke helbredelse som en del av Jesu frelseverk og at det er like mye for kirken i dag, som for den tiden Jesus gikk på jorden. Dette vedvarende tidsaspektet er MacNutt veldig opptatt av. I møte med dette legger han stadig frem nye argumenter. Blant annet trekker han frem Markus kapittel 16 vers 15, 17, 18. Dette er det siste Jesus sier til sine disipler i Markus evangeliet, før han selv farer opp til himmelen og satte seg ved Guds høyre hånd:

¹⁵ Og han sa til dem: «Gå ut i hele verden og forkynn evangeliet for alle som Gud har skapt! ¹⁶ Den som tror og blir døpt, skal bli frelst. Men den som ikke tror, skal bli fordømt. ¹⁷ Og disse tegnene skal følge dem som tror: I mitt navn skal de drive ut onde ånder, de skal tale nye tungemål, ¹⁸ og de skal ta slanger i hendene. Om de drikker dødelig gift, skal det ikke skade dem, og når de legger hendene på syke, skal

⁶¹ MacNutt 1989: 58

⁶² MacNutt 1989: 59

de bli friske.» - Mark 16,15-18

MacNutt trekker her frem noe høyst interessant av det Jesus sier, og det er hvilke tegn som skal følge de som tror. Slik MacNutt forstår dette er det ingen ting som tyder på at det som skal følge de som tror skal slutte på et tidspunkt. Dette er ingen tidsbegrensning på disse tegn som skal følge de troende.⁶³

MacNutt uttrykker et ønske om at hele den verdensvide kirke fullt ut skal kunne leve livet slik han forstår Gud har livet for oss i Jesus. Han ønsker at så mange som mulig kan si følgende som en konsekvens av deres liv i Jesus: *"God has anointed me with the Holy Spirit and Power; and because God is with me, I go around doing good and curing all who are under the power of the devil."*⁶⁴ Og videre ønsker han også at de troende skal kunne gå til de som tviler med det vitnesbyrd Jesus svarer døperen Johannes sine disipler: *"Blinde ser, lamme går, spedalske renses, døde hører, døde står opp, og evangeliet forkynnes for fattige."* Lukas evangeliet 7,22

Som en avslutning på et kapittelet hvor MacNutt har gjort rede for sitt grunnleggende teologiske fundament for helbredelse ved bønn, avslutter han med følgende ord og påfølgende bibelvers:

"The test of orthodoxy is not doctrine alone, for doctrine remains incomplete unless it is accompanied by the power to make doctrine come true in our lives:

*"I tell you the truth, anyone who has faith in me
will do what I have been doing.
He will do even greater things than these,
because I am going to the Father" (John 14:12)."*

På spørsmålet om figurantens teologiske begrunnelse for helbredelse ved bønn for syke, belyst av MacNutts bok *Healing* fra 1989, ser vi at fra analysen hvordan MacNutt vektlegger flere momenter som utgjør hans teologiske forståelse. Vi ser at han trekker frem og er opptatt av Jesu frelsesverk og hvordan frelsen omfatter livet her og nå. MacNutt er opptatt av hvilke konsekvenser Jesu frelse har for hele mennesket. Han

⁶³ MacNutt 1989: 61

⁶⁴ MacNutt 1989: 61

er opptatt av at denne prosessen har startet nå, her på jorden, når man blir frelst. Vi ser at han mener man blant annet blir frelst fra all sykdom, psykiske og fysiske sykdommer. Og at dette skjer nå ved Den Hellige Ånd. Vi ser at MacNutt er opptatt av at bekjennelse og tro må ha konsekvenser for livet. En konsekvens av troen på frelsen er for MacNutt, troen på helbredelse ved bønn.

Videre ser vi at MacNutt belyser selve betydningen av Jesu navn, "Yahweh is Salvation."⁶⁵ og at MacNutt setter dette i sammenheng med Jesus oppdrag som MacNutt forstår som: "He who was Messiah, the "anointed one" or "the Christ" had come to express by word and work that "Yahweh is Salvation."⁶⁶ MacNutt mener vi lever i denne tiden nå, og kan forvente å se Jesus helbredelse, frigjørelse og frelse hele mennesket.

Her og ellers ser i hvordan MacNutt løfter frem at hva Jesus *gjør* er hans hovedanliggende, og ikke hva han forkynner. For det er hva Frelse gjør som er viktig, for det er når ting skjer at det har noe for seg. MacNutt ser på helbredelse som et resultat av frelsen.

Vi ser fra analysen at det er viktig for MacNutt å understreke at helbredelse er en del av Jesu frelsesverk og at dette er like mye for kirken i dag, som da Jesus gikk rundt på jorden å sendte ut sine etterfølgere. Dette vedvarende tidsaspekt er MacNutt veldig opptatt av. For å underbygge dette, trekker MacNutt frem hvilke tegn som skal følge den som tror, og at det ikke er noe som tyder på at dette har noe tidsbegrensning.

1.2.2 KJELL-PETTER DAHL – TEOLOGISKE BEGRUNNELSE:

Jeg vil nå se på Kjell-Petter Dahls teologiske begrunnelse for helbredelse ved bønn for syke. Jeg vil her se på hans bøker: "*Kristus – en levende virkelighet*" fra 1985, "*Bønn for syke - med noen enkle råd, OASE - serien*" fra 1990 og "*Nådegaver – kirkens glemte ressurser?*" fra 2003.

Hva er det Dahl legger til grunne for sin teologiske forståelse av helbredelse ved bønn? Hva er det han vektlegger og forstår når han skriver om og argumenterer for helbredelsens ved bønn?

I et hefte der Dahl har skrevet spesielt om helbredelse ved bønn; "*Bønn for syke – med noen enkle råd*"⁶⁷ kobler han dette opp mot nådegavene, og da spesielt nådegaven til

⁶⁵ MacNutt 1989: 53

⁶⁶ MacNutt 1989: 53

⁶⁷ Dahl 1990

å helbrede. Dahl forstår denne nådegaven som en del av det Paulus tar opp i 1. Kor 12. Her snakker Paulus nådegavene i konteksten menighetsfellesskapet, og bruker metaforen Kristi legeme på menigheten. Ut fra dette forstår Dahl menighetens som "(...) *et helbredende fellesskap*".⁶⁸ Dette er essensielt poeng for Dahl å løfte frem, og dette utdyper han videre i boken: "Nådegaver – kirkens glemte ressurser?" Her tar han for seg nådegavene generelt og deres plass, samt tar han for seg sin forståelse av nådegaven til å helbrede.⁶⁹

Men før vi ser på dette, må vi se på hva Dahl ser på som utgangspunktet for at helbredelse ved bønn i det hele tatt forekommer.

1.2.2.1 JESU OPPSTANDELSESKRAFT

*"Kristus er en levende virkelighet, og han griper inn i menneskers liv – også i dag."*⁷⁰

Dette er hentet fra Dahls bok med den treffende tittelen "Kristus en levende virkelighet"⁷¹ og er et viktig anliggende for Kjell-Petter Dahl. Sitatet står i sammenheng med et vitnesbyrd han forteller om en ung gutt, som opplevde å ta i mot Jesus og å bli forvandlet. Gutten hadde blitt kristen og ønsker å gjøre opp for seg til en kjøpmann, han tidligere hadde stjålet av. Denne virkeligheten at Jesus forvandler oss, viktig for Dahl å løfte frem.

*"Derfor må Guds menighet til stadighet fornyes i troen på Jesu nærvær i verden, at Han fremdeles er aktiv med og bærer våre synder og sykdommer – og all den nød som dagens mennesker lider under."*⁷²

Vitnesbyrdet om den oppstandne og levende Kristus, mener Dahl bør være et hovedfokus for kirken, samt hvilket håp og virkelighet Jesus har for oss.

Dahl er opptatt av den kraften han selv kaller "*kraften av Jesu oppstandelse*"⁷³. Dahl trekker frem at både Det gamle testamentet og Det nye testamentet snakker om denne kraften Gud gir til sitt folk. Fra GT trekker han fram versene fra Jesaja 40,29 som taler om Gud: "*Han gir den trette kraft, og den som ingen krefter har, gir han stor styrke.*" Og på ny blir dette løftet fra Gud trukket frem av Jesus i blant annet i Apostlenes gjerninger

⁶⁸ Dahl 1990: 3

⁶⁹ Dahl 2003: 74 – 90

⁷⁰ Dahl 1985: 10

⁷¹ Dahl 1985

⁷² Dahl 1985: 10

⁷³ Dahl 1985: 67 - 80

1,8: "(...)dere skal få kraft når Den hellige ånd kommer over dere, (...)". Det er ved Den Hellige Ånds kraft er det som utrunder de troende til nådegavene, slik Dahl ser det. "For den samme kraft Gud brukte til å reise Kristus opp fra de døde, den lover han oss!"⁷⁴ Denne oppstandelsens kraft mener Dahl er for alle som ber om den og som tar den i mot.

Dahl trekker også frem Paulus ord i Filipperne 3,9 trekker han frem og kommenterer med: "Bare den som tar i mot Guds rettferdighet av nåde, får oppleve hans oppstandelses kraft. For når du møter den oppstandne, møter du ham som døde for deg."⁷⁵ Her viser han også til 2. Korinterbrev 13,4: "Han ble korsfestet i svakhet, men han lever i Guds kraft. Og vi er svake i ham, men vi lever med ham hos dere i Guds kraft." Dette gjør han for å underbygge sitt hovedanliggende poeng om kraften vi er gitt å gå i. Denne Guds kraft omtaler Dahl som "ubegripelig og grenseløs, både i tid og rom."⁷⁶ Dahl understreker at det var ved denne kraft Jesus sto opp fra de døde og ved denne kraft han beseiret døden. Her trekker Dahl frem Efeserne 2,4-6:

"⁴ Men Gud er rik på barmhjertighet. Fordi han elsket oss med så stor en kjærlighet, ⁵ gjorde han oss levende med Kristus, vi som var døde på grunn av våre misgjerninger. Av nåde er dere frelst. ⁶ I Kristus Jesus har han reist oss opp fra døden sammen med ham og satt oss i himmelen med ham. "

Til dette kommenterer Dahl følgende:

"Du sitter i himmelen sammen med Kristus! Ved Guds høyre hånd, som er symbolet på hans makt. Du sitter sammen med han som sa om seg selv: "Meg er gitt all makt i himmel og på jord!" "⁷⁷

Denne virkelighetsforståelsen og posisjonen som Dahl her tydelig gir uttrykk for at den troende har, er sentral i hans forståelse av mulighetene de troende har til å gå i det samme som man leser om i Det nye testamentet. For denne Jesu Guddommelige kraft, er den samme kraft Gud gir de som tar i mot Den Hellige Ånd. Dahl er opptatt av at

⁷⁴ Dahl 1985: 70

⁷⁵ Dahl 1985: 73

⁷⁶ Dahl 1985: 74

⁷⁷ MacNutt 1985: 74

vi må ta dette på alvor. Han er opptatt av de potensielle store konsekvensene det å gå i kraften av Jesu oppstandelse, kan få for den enkelte og hans menighet.

Her minner Dahl oss om hva Jesus sier i Johannes 14,12:

"¹² Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som tror på meg, skal også gjøre de gjerninger jeg gjør, ja, enda større gjerninger, for jeg går til Far. ¹³ Og det dere ber om i mitt navn, vil jeg gjøre, så Far skal bli æret gjennom Sønnen. ¹⁴ Dersom dere ber meg om noe i mitt navn, vil jeg gjøre det."

Dahls spør seg selv hvilke enorme potensial disse ord har, om Kristi kirke tar Bibelen, Guds ord på alvor og lar seg overbevise om blant annet disse løfter Gud gir i sitt ord til de som tror og følger Han.

Guds kraft, Jesu oppstandelseskraft og Den Hellige Ånds utrustende kraft, er Dahls hovedpoeng i møte med helbredelse ved bønn. Hans forståelse er at hver den som tror og tar i mot den Hellige Ånd, kan gå i denne kraften. Ut i fra dette perspektivet, vil vi nå se på hvordan Dahl knytter bønn om helbredelse sammen med nådegavene.

1.2.2.2 NÅDEGAVER

"Nådegaver" eller "Åndens gaver" er hentet fra det greske ordet χάρισμα (karisma). Dette χάρισμα definerer Dahl kortfattet som: "(...) betegnelsen for den utrustning til kirkelig tjeneste som i Bibelen er kalt "Åndens gaver" eller "Nådegaver"."⁷⁸ Dahl viser så til 1. Kor 12,28.

Kjell-Petter Dahl har skrevet en liten bok om nådegaver og da spesielt de nåde gaver han kaller spontane nådegaver. Det er denne boken og da spesielt kapitlet "*Nådegaven til å helbrede*"⁷⁹, jeg her vil se på i denne sammenheng.

Nådegavenes plass og betydning er veldig viktig for Dahl. Han trekker frem at Jesus gjorde det klart at hans disipler "*trengte en spesiell åndelig utrustning for å gjennomføre det verdensvide oppdraget Han (Jesus) betrodde dem. Derfor sa han:*"⁸⁰ hvor så Dahl siterer Apostlenes gjerninger 1,4f hvor det står:

⁷⁸ Dahl 2003: 7

⁷⁹ Dahl 2003: 74- 90

⁸⁰ Dahl 2003: 11

"⁴ En gang han(Jesus) spiste sammen med dem, sa han: «Dere skal ikke forlate Jerusalem, men vente på det som Far har lovet, det som dere har hørt av meg. ⁵ For Johannes døypte med vann, men dere skal om noen få dager bli døpt med Den hellige ånd.» "

Dahl forstår dette Jesus her snakker om til å handle om Guds gamle løfte fra profeten Joel 3,1f som lover at Gud en gang skal utøse sin Ånd over alle mennesker, og det var dette som skjedde på pinsedag. Dahl skriver:

"Men løftet gjaldt ikke bare apostler og de første verdensmisjonærene. Fortsatt utrustrer Kirkens Herre sine tjenere – både ansatte og frivillige – med de åndelige ressurser som er nødvendig for å løse de oppgaver han betror oss."⁸¹

Disse åndelige ressurser, "nådegavene" eller "Åndens gaver" forstår Dahl som tilgjengelig for alle, og sier: *"Alle troende har adgang til alle nådegaver, og kan benytte seg av dem, når Ånden ønsker det."⁸²* Han understreker dette med å minne sine lesere på at Jesus selv *"ga et ubetinget løfte om at den som ber om Den Hellige Ånd, skal få ny kraft."⁸³* og viser da til Lukas 11,13. Dahl trekker i denne sammenheng også frem Peters ord i 1. Peter 4,10: *"Tjen hverandre, hver og en med den nådegave han har fått, som gode forvaltere av Guds mangfoldige nåde."⁸⁴*

Dahl trekker frem Paulus og peker på hvordan han løfter frem nådegavene, og da spesielt i 1. Korinterbrev kapitel 12 og 14. Her trekker Dahl frem at Paulus snakker om menigheten som en kropp, hvor nådegavene er lemmene på denne kroppen. Her trekker Dahl frem Paulus ord 1. Korinterbrev 12,27f:

"²⁷ Dere er Kristi kropp, og hver enkelt er dere hans lemmer. ²⁸ I kirken har Gud for det første satt noen til apostler, for det andre profeter, for det tredje lærere. Noen har fått gaven å gjøre mektige gjerninger, andre har fått nådegaver til å helbrede, til å hjelpe, til å lede og til ulike slags tungetale."

Til dette kommenterer Dahl følgende:

"Det viser jo hvor viktig det er at menigheten tar vare på nådegavene og gir dem

⁸¹ Dahl 2003: 12

⁸² Dahl 2003: 80

⁸³ Dahl 2003: 12

⁸⁴ Dahl 2003: 38

*høve til å utfolde seg. For en kropp som mangler et eller flere lemmer, er funksjonshemmet. Slik er det også med en kristen menighet. Hvis den mangler nådegaver, har den ikke "full førlighet". Da er den ikke i stand til å utføre alle de oppdrag som Kirkens Herre gir den."*⁸⁵

Her kommer det veldig tydelig frem hvor viktig Dahl mener at nådegavene er for menigheten, og hvilken sentrale plass de har. Dahl ønsker full førlighet for menigheten, så menigheten ved de forskjellige lemmer kan være i stand til å gjøre det de er kalt til.

1.2.2.3 TO GRUPPER NÅDEGAVER – ETABLERTE OG SPONTANE

Dahl deler inn nådegavene i to grupper; de etablerte menighetstjenester og de spontane menighetstjenester. Den førstegruppen, de etablerte menighetstjenester er de faste stillingene i en menighet. Og med dette sikter Dahl til: *"for eksempel hyrdetjenesten, forkynnelsen, undervisningen, diakonien, administrative og andre oppgaver."*⁸⁶

I forbindelse med dette forstår ikke Dahl det slik at man i kraft av sin stiling som for eksempel prest får den nødvendige åndelig utrustning. Men Dahl forutsetter at den enkelte ber om åndelig utrustning, og at den enkelte tjenestegjør i kraft av det den enkelte får.

Den andre gruppen nådegaver Dahl snakker om er de spontane menighetstjenester. Disse mener Dahl er situasjons betingete gaver som Gud utruker til, *"når omstendighetene krever det"*⁸⁷. Disse gaver mener Dahl at Paulus ser på som: *"helt uunnværlige ressurser for menigheten(...)"*⁸⁸. Disse ressursene han sikter til her er: *"(...) visdommens og kunnskapens gaver, trosgavene, nådegaven til å helbrede, til å tale profetisk eller i tunger, til å tyde tungebudskap og å dømme åndsåpenbaringer."*⁸⁹ Han viser her til 1. Korinterbrev 12,8-10. Den gaven som er spesielt interessant i denne sammenheng er jo nådegaven til å helbrede.

1.2.2.4 NÅDEGAVEN TIL Å HELBREDE

Dahl mener alle troende kan be for syke⁹⁰, men at noen kristne har fått tildelt spesielle helbredende gaver. Hva dette konkret betyr kommer jeg tilbake til noe senere, først vil jeg se på hva Dahl mer generelt sier om helbredelse og nådegaven til å helbrede.

⁸⁵ Dahl 2003: 13

⁸⁶ Dahl 2003: 13

⁸⁷ Dahl 2003: 14

⁸⁸ Dahl 2003: 14

⁸⁹ Dahl 2003: 14

⁹⁰ Dette mener Dahl bør være kjent for de aller fleste. Dahl 2003: 80

Dahl er opptatt av hvilken plass nådegaven til å helbrede skal ha i menigheten, og vil trekke frem dens sentrale plass i sammenheng med forkynnelsen. Dette begrunner han med den gang Jesus ga følgende oppdrag til sine disipler og siterer Lukas 10,9: *"Helbred de syke der og si: 'Guds rike er kommet nær til dere!'"* Og siden har *"(...)den kristne menighet bedt for syke"*.⁹¹ Denne linken mellom Guds rike og helbredelse er viktig for Dahl å trekke frem. Man mener at:

*"(...)å helbrede syke stadfester at Guds rike er kommer nær, og vitner om at det eksisterer en annen virkelighet enn den vi ser omkring oss. Helbredelse som skyldes bønn, gir glimt av en verden som skal bryte frem for fullt når Jesus kommer igjen og skaper en ny verden uten sykdom, lidelse og død."*⁹²

Det utsagnet vitner noe om at han mener Guds rike ikke bare er der fremme i den kommende verden, men at vi kan få konkrete smakebiter på Guds rike her og nå i blant oss, her i denne verden. *"Helbredelse ved bønn skal ifølge Bibelen være med og stadfeste at Guds rike er kommet nær."*⁹³ Dahl mener Bibelen forteller oss med dette at helbredelse ved bønne er et tegn på at Guds rike er nær nå i dag. Samtidig må vi forstå at Dahl har en klar forståelse av at Guds rike i først og fremst fullt ut blir virkelig i den kommende verden.

Dahl løfter frem forbønn for syke, og nådegaven til å helbrede som viktig i menigheten. Rundt dette er han tydelig ved flere anledninger, om at Den Norske Kirke ikke er gode nok her, verken til å utruste sine prester eller gjennomføre for eksempel forbønns gudstjenester.⁹⁴

Dahl er opptatt av at Kirken til alle tider har brydd seg om syke mennesker. Og dette mener Dahl ligger i Kirkens vesen, fordi han, som nevnt tidligere, ser Kirken som et helbredende felleskap:

⁹¹ Dahl 2003: 74

⁹² Dahl 2003: 74

⁹³ Dahl 1990: 20

⁹⁴ Dahl 2003: 8 og 74f

”Kristi legeme, menigheten, er et lidende, forebyggende og helbredende felleskap. De troende er ikke henvist til å leve alene med sine smerter og sykdommer. Vi hører sammen, vi er hverandres lemmer.”⁹⁵

Her legger Dahl som tidligere nevnt 1. Korinterbrev til grunn. Hvordan dette konkret ser ut i praksis, henviser Dahl oss til de første kristne og menigheten i Jerusalem som hadde sin egen «helsetjeneste». Her sikter Dahl til diakonene som gikk til de syke og ba for syke, og henviser oss til Jakobs brev 5,14-16:

”¹⁴ Er noen blant dere syk? Han skal kalle til seg menighetens eldste, og de skal be over ham og salve ham med olje i Herrens navn. ¹⁵ Da skal troens bønn redde den syke, og Herren skal reise ham opp. Har han gjort synder, skal han få dem tilgitt. ¹⁶ Bekjenn da syndene for hverandre og be for hverandre, så dere kan bli helbredet.”

1.2.2.5 SYND, BEKJENNELSE OG HELBREDELSE – EN SAMMENHENG

I forhold til sammenhengen mellom synd, bekjennelse og helbredelse, viser Dahl til Jesu ord i Johannes 9,3 om at det i den situasjonen ikke var noe sammenheng mellom den blinde og synd hos han selv eller hans foreldre. Men dette utelukker ikke muligheten for en sammenheng mellom synd og sykdom, mener Dahl. Her trekker han frem Sigmund Freud som ateist ikke forholdt seg til synd, men hevder at enkelte sykdommer kan ha «moralske» årsaker. Dahl setter dette i sammenheng med vår personlighet som Bibelen kaller «samvittighet». Dette skriver Dahl at han selv ofte har erfart situasjoner som han opplever bekrefte dette, og nevner blant annet en kvinne som gikk til sjelesorg hos han som slet med migrene, store søvnproblemer og stadig kvalme. Hun hadde brukt legemiddel men disse gav ikke noe effekt lenger, og hun oppsøkte derfor en prest, Dahl. De viste seg, forteller Dahl, at kvinnen levde i et utenomekteskapelig forhold, som stred mot hennes idealer hun hadde innerst inne fra ungdommen. Kvinnen besluttet å avslutte dette forholdet, for så å gå til skriftemål og for å få forbønn. Dahl forteller så at kvinnen i løpet av 3 uker var helt symptomfri, og videre at han holdt kontakten med kvinnen i mange år og bekrefter at hun ikke fikk noe tilbakefall.

Denne erfaringen Dahl her trekker frem som et eksempel fra sin tjeneste, mener han bekrefter at *”(...)skriftemål kan være et verdifullt hjelpemiddel mot enkelte*

⁹⁵ Dahl 2003: 76

sykdommer.”⁹⁶ Til dette trekker han frem det kjente sitatet fra profeten Jesaja 53,5:

”Men han ble såret for våre overtredelser og knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham for at vi skulle ha fred, ved hans sår har vi fått legedom.”

Til denne kjente profetien kommenterer Dahl at ”legedom” her må forstås bokstavelig. For det er ikke etter hans mening bare sjelen dette dreier seg om. *”Frelse og helse er knyttet sammen.”*⁹⁷ Til dette henviser Dahl hos til Matteus 8,17 som han opplever bekrefter denne relasjonen mellom frelse og helse:

”¹⁶ Da det ble kveld, brakte de til ham mange som var besatt. Han drev åndene ut med et ord, og helbredet alle som var syke. ¹⁷ Slik skulle det ordet oppfylles som er talt gjennom profeten Jesaja: Han tok bort våre plager og bar våre sykdommer.”

Evangelisten Matteus henviser jo her til profetien som nevnt ovenfor, i Jesaja 53,5. Til dette bibelstedet begrunner Dahl hvordan han teologisk forholder seg til helbredelse: *”Helbredelse av syke er en del av forsoningens tjeneste, et ledd i kampen mot de onde, nedbrytende krefter i tilværelsen.”*⁹⁸ Dette mener Dahl er en bibelsk sannhet.

1.2.2.6 SPESIELLE HELBREDEDE GAVER

Som nevnt i starten av dette kapittelet får noen kristne, og da både ansatte og frivillige i menigheten, tildelt *”spesielle helbredende gaver.”*⁹⁹ Og som tidligere nevnt har alle kristne adgang til disse nådegaver, om Den Hellige Ånd ønsker det. Men som Dahl påpeker blir noen utrustet til å konsentrere seg om en bestemt nådegave, som for eksempel nådegaven til å helbrede.

Dahl mener man må være forsiktig med å snakke om å ha en spesiell nådegave til “odel og eie”. Han mener vi ikke må snakke om å ha den eller den nådegave. Men at man i møte med disse spesielle nådegavene har en frimodighet og tillit til at Ånden kan handle.

⁹⁶ Dahl 2003: 78

⁹⁷ Dahl 2003: 79

⁹⁸ Dahl 2003: 79

⁹⁹ Dahl 2003: 80

"Gud ordner det slik, at etter hvert som jeg ser at Han griper inn når jeg ber, får jeg større og større mot på å fortsette å be for syke. Etter hvert vokser frimodigheten til å be for «vanskeligere» tilfeller. Troen modnes hele tiden, og bønnen blir dristigere etter hvert, i pakt med tilliten til Herren."¹⁰⁰

Dette anser Dahl som en nøkkel ved bruk av de spesielle nådegaver. Det er den Hellige Ånd som virker og eventuelt handler, derfor kan man ikke snakke om å ha en nådegave, mener Dahl. Men man kan vokse i frimodighet til å handle og å gå i de spesielle nådegavene.

1.2.2.7 HVORFOR HELBREDER HAN IKKE ALLE?

I forbindelse med nådegaven til å helbredelse tar Dahl opp erfaringen med at ikke alle blir helbredet. Enkelt kan i møte med dette oppleve tvil om det virkelig nytter å be. I denne sammenheng melder ofte spørsmål seg. Dahl trekker frem noen spørsmål som: *"Hvorfor gjør Gud «forskjell» på folk? Hvorfor helbreder han ikke alle? Er det kanskje noe galt med troen min, er det noe i livsførselen min som gjør at bønn ikke «virker»?"¹⁰¹* Dette er spørsmål, mange kan kjenne seg igjen i, i møte med helbredelse, og da spesielt mangel på helbredelse. Å møte disse spørsmålene er viktig. Og hvordan man håndterer dette og møter dette er viktig. Dahl svarer på dette spørsmålet med to svar, først sier han hva vi kan holde faste ved. Og samtidig svarer han: *"Spørsmålet om hvorfor noen blir helbredet og andre ikke, er umulig å svare på. Svaret ligger skjult hos Gud, i hans plan med den enkelte av oss."¹⁰²* Dette forteller oss at Dahl ikke har noe svar, og derfor heller ikke kan svare på spørsmålet. Jeg forstår det slik at Dahl med dette allikevel ønsker å svare på dette viktige og vankelige spørsmål med å løfte frem hva vi vet om helbredelse.

1.2.2.8 TROENS ROLLE VED NÅDEGAVEN TIL Å HELBREDE.

Som tidligere nevnt mener Dahl at nådegavene ikke er avhengig av sterk tro hos den som ber. Dahl mener om dette at: *"Du har tro nok når du bærer den syke fram for Gud i bønn!"¹⁰³* I denne sammenheng trekker da Dahl frem historien om den lamme mannen som blir firt ned gjennom taket av sine venner for at Jesus kan be for han, blant annet fra Markus 2,1-12. Fra denne bibelfortellingen trekker Dahl frem at Jesus så deres tro. Dahl

¹⁰⁰ Dahl 2003: 81

¹⁰¹ Dahl 2003: 83

¹⁰² Dahl 2003: 85

¹⁰³ Dahl 2003: 88

forstår dette som at deres tro her ble synlig gjennom deres handling, ved at de ikke lot seg stoppe av folkemengdene, men gikk opp på taket, fikk frem en åpning og firte sin venn ned gjennom det til Jesus. Dahl forstår at det var deres tro som førte dem til denne handling.

I denne sammenheng trekker også Dahl frem egne opplevelser. Han har selv opplevd å vært redd for, at hans bønnen ikke ville være tilstrekkelig for at den han ber for skal bli frisk. Dahl beskriver situasjoner hvor han selv ikke regnet med å strekke til med sin tro for helbredelse av de han ba for. Men til hans store glede har han flere ganger opplevd å ta feil i situasjoner som dette. Vedkommende han har bedt for, har blitt helbredet til tross for mangel på tro. Et tilfelle som han nevner spesielt, var da en mann som kom langveis fra og ble bedt for på menighetskontoret. En måned senere får Dahl vite at vedkommende ble helt helbredet og hadde straks gått tilbake i full jobb.

I denne sammenheng henvender Dahl seg til de som er av den oppfatning at det er nødvendig med sterk tro for å bli helbredet. Disse han her går i polemikk mot, er de han karakteriserer som «trospredikanter». Dahl tar opp at disse hevder å begrunne en slik forståelse ut i fra hva Lukas skriver i Apostlenes gjerninger 14,9b-10:

"(...) da han skjønnte at han hadde tro så han kunne bli helbredet,¹⁰ ropte han: «Reis deg opp og stå på føttene!» Da sprang han opp og gikk omkring."

Dahl er ikke enige i dette. Han mener at det greske verbet som blir brukt her, "σωθηῖναι" (sothenai), som er en bøyning av ordet "σώζω" (sōzō¹⁰⁴). Dette ordet kan både bety å bli helbredet og å bli frelst. For Dahl kan dette bety at vi skal: *"(...) forstå det slik at Paulus skjønnte at han hadde tro til å bli frelst, og at en helbredelse ville bane vei for tro på Jesus?"¹⁰⁵* Dahl hevder at dette bibelstedet ikke gir noe grunnlag for å hevde at det er nødvendig med sterk tro for å bli helbredet. Dahl åpner også opp for at dette utsagnet fra Paulus, kan tyde på at han forsto at den lamme mannen var klar over hvilken forandring helbredelse ville føre til for livet, og setter dette i sammenheng med når Jesus spør den lamme mannen om han ønsker å bli frisk.

I forhold til nådegaven å helbrede og helbredelse ved bønn er det mange spørsmål som ligger ubesvart. Dahl hevder disse spørsmål må det. Samtidig som det er

¹⁰⁴ internett

¹⁰⁵ Dahl 2003: 89

mangt man ikke har svar på løfter han frem: "(...)etter hvert som du opplever Guds inngrepen når du ber for syke, vil du få større og større frimodighet til å bruke disse nådegavene, og overlate utfallet til Gud."¹⁰⁶ For Kjell-Petter Dahl handler helbredelse ved bønn blant annet om ansvaret menigheten har for de syke. Det handler om å ta vare på menigheten. Om noen ikke blir helbredet må også disse tas vare på i menigheten, sier Dahl og trekker frem: "For i den kristne menighet hører vi sammen. «Om ett lem lider, lider alle de andre med», skriver Paulus."¹⁰⁷ Dahl er av den klare oppfattning at helbredelse ved bønn har sin sentrale og essensiell plass midt i menigheten sentrum.

På spørsmålet om figurantens teologiske begrunnelse for helbredelse ved bønn for syke, belyst av Dahls bøker "Kristus – en levende virkelighet" fra 1985, "Bønn for syke - med noen enkle råd, OASE - serien" fra 1990 og "Nådegaver – kirkens glemte ressurser?" fra 2003, ser vi at også Dahl trekker frem flere momenter som utgjør hans teologiske forståelse. Dahl er opptatt av Jesu oppstandelse kraft, og hvilke konsekvenser dette har. Dahl har som en av sine grunnleggende forståelser at: "Kristus er en levende virkelighet, og han griper inn i menneskers liv – også i dag."¹⁰⁸ For Dahl trekker han frem at helbredelse er en konsekvens av hvordan Jesus fremdeles er aktiv og bærer våre synder og sykdommer. Han mener vitnesbyrdet om den oppstandene og levende Kristus bør være kirkens hovedfokus, samt hvilke håp og virkelighet Jesus har for oss som. Og her har vi det Dahl kaller kraften av Jesu oppstandelse, denne kraften som Den Hellige Ånd gir og utrunder de troende til nådegavene. Denne kraft, den samme kraft Jesus stod opp ved, er det Dahl er så opptatt av at Gud gir oss. Og denne Jesu oppstandelse kraft er ubegripelig og grenseløs, både i tid og rom, som Dahl sier det, og her ser vi også noe ved tidsaspektet Dahl er helt enig med MacNutt om. Dette er for Jesu etterfølgere også i dag.

Nådegavene er sentral i Dahls teologiske forståelse av helbredelse ved bønn. Og det er ved nådegavene vi kan gå i Jesu oppstandelses kraft mener Dahl. Dahl ser på nådegavene i lys av Paulus ord i 1. Korinterbrev kapitel 12. og 14. hvor Paulus snakker om menigheten som en kropp, hvor nådegavene er lemmene på denne kroppen. Dahl ser på dette og er opptatt av at menigheten trenger alle lemmer, derav også nådegaven til å helbrede. Blant nådegavene eller Åndens gaver finner vi nettopp nådegaven til å helbrede. Denne gaven definerer Dahl innunder de spontane nådegaver. I møte med

¹⁰⁶ Dahl 2003: 90

¹⁰⁷ Dahl 2003: 90

¹⁰⁸ Dahl 1985: 10

denne nådegaven tror Dahl at alle troende kan be for syke, men at noen får tildelt spesielle helbredende gaver.

Dahl setter helbredelse og da nådegaven til å helbrede i sammenheng med Guds rike. *“(...) å helbrede syke stadfester at Guds rike er kommet nær, (...)”*¹⁰⁹

Dahl løfter frem viktig heten av helbredelse i menigheten, slik han ser det. Han mener menigheten ved denne nådegaven har sin egen helsetjeneste. Og videre ser han helbredelse av syke som en del av forsoningens tjeneste.

I møte med hvorfor ikke alle blir helbredet, har ikke Dahl noe svar på dette, annet en at dette svaret ligger skjult hos Gud.

Troens rolle ved helbredelse og da nådegaven til å helbrede, mener Dahl at det er nok tro, om man faktisk ber. Og samtidig trekker han frem at etter hvert som man opplever Guds inngripen, får man større og større frimodighet til å bruke nådegavene og overlate utfallet til Gud.

Nådegavenes plass og betydning er essensiell. Dahl trekker frem hvordan Jesus gjorde det klart at hans disipler trenger den åndelige utrustning nådegavene er for å gjennomføre deres verdensvide oppdrag fra Han. Dette gjelder også Jesu disipler nå i dag, poengterer Dahl.

¹⁰⁹ Dahl 2003: 74

2. SAMMENLIKNING & DRØFTING

Jeg har nå sett på hva figurantene har av synspunkt når det gjelder mine to første spørsmål. Disse var: 1. Forekommer helbredelse ved bønn for syke? 2. Hva er figurantenes teologiske begrunnelse for deres forståelse av dette?

Når jeg tok for meg det tredje spørsmålet: 3. Hvordan forholder disse to figurantenes syn seg til hverandre?

2.1 FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN?

Vi ser at begge figurantene er veldig tydelig på at ja, det forekommer helbredelse ved bønn for syke. De er begge helt og fullt overbevist om dette. Derimot er det forskjellig hvordan de går frem for å legge frem sin sak: at helbredelse forekommer. MacNutt trekker frem Bibelen som hovedargument og erfaringen av at Jesus også helbreder i dag som neste hovedargument. Dahl argumenterer for helbredelse som en del av menighetens tiltenkte virkelighet slik vi finner den i Det nye testamentet. Dahl snakker om menighetene som, blant annet, et helbredende fellesskap. MacNutt spør om Gud direkte helbreder mennesker? Noe som er interessant her, er hvordan han deler de som tror på helbredelse eller ikke, grovt opp i to grupper som vi ser av kapitel 1.1. Her snakker han jo om de utdannede kristne, som i hovedsak støtter seg til hva teologer og forskere sier. Og på den andre siden snakker han om de "ikke-lærde" kristne, som i følge MacNutt har en generell tendens til å oppsøke helbredelses møter. Her trekker også MacNutt som kjent inn Lukas 10,21.

Jeg tror MacNutt muligens er inne på noe her. Det er interessant at MacNutt sitt utgangspunkt for dette, er enkeltes skepsis til om fortellingene om Jesus som helbreder skal forstås bokstavelig. MacNutt er i tydelig polemikk til dette, og forstår disse fortellingene som Bibelen vitner om bokstavelig. Jeg stiller meg enig med MacNutt her. Alternativet er jo å ikke tro på disse fortellingene. Jeg har forståelse for at enkelte ting i Bibelen er vanskelig å tro på. Men om man tviler på om alle de fortellingene hvor Jesus helbreder syke ikke skulle stemme og at dette faktisk ikke var tilfelle, ja da spør jeg meg selv, hva kan man da tro på av det Jesus gjorde? Det at Jesus faktisk helbredet syke, setter jo Jesus selv frem som et vitnesbyrd om hvem Han er i Lukas evangeliet 7,22. Jeg vil også legge til at å helbrede syke ikke er av det mest uttrolige Jesus gjorde. Det er noe

jeg kan forstå. Men å forstå seg på at Jesus ved å dø, og stå opp igjen 3 dager etter på, skal ha evig og livsforvandlende effekt på alle som tror på Jesus og setter Han som Herre i deres liv. Det er utrolig. Men å forholde seg til Gud handler jo ikke om å forstå. Det handler om å tro, en tro vi får av Gud, og som vi har til gode å fullt ut forstå dybden og bredden av.

Tilbake til denne gruppen som MacNutt snakker om som utdannede og velstående, i kontrast mot de ikke utdannede kristne fra enklere kår. Spør jeg meg selv om det kan være at denne gruppen opplever at de ikke lenger trenger eller tror på Gud inngripen i deres liv, ved for eksempel Hans helbredelse? Dette tror jeg dessverre lang på vei er sant. Jeg tror det her handler om en tro på Gud, som ikke innebærer en tro på at Han kan eller i hvert fall ikke ønsker å gripe inn i deres liv. Jeg tror ikke problemet her er hva Jesus gjorde og gjør, jeg tror problemet er å godta at Han gjorde og gjør det Bibelen vitner om. Faren er når man skal forstå det man som mennesket alene ikke kan forstå fullt ut. Akkurat derfor er det Gud som gir tro til den enkelte, så vi kan ta imot det Gud har for oss, selv om vi ikke av oss selv kan forstå det.

Jesus snakker om utfordringen for de rike med å komme inn i Guds rike. I Matteus evangeliet 19,24 sier han: *"Ja, jeg sier dere: Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløye enn for en rik å komme inn i Guds rike.»* Dette handler jo først og fremst om livet inn i Guds rike, men jeg tror det også handler noe om livet i Guds rike. Sagt på en annen måte, livet fra og med frelsen. Det er noe Jesus her setter fingeren på, det usunne forholde til å tro at man kan gå i egen kraft. Mange tror nok det, de går først og fremst i egen kraft, og ønsker ikke å involvere en Gud de opplever som fjern. I møte med Guds virkelig uransakelige veier kan det nok av mange oppleves tryggere å gå sine egne veier, og å stole først og fremst på sine egne valg. Jeg tror dette langt på vei er en konsekvens og står i sammenheng med det over. Den som har mye, har vanskeligere for å legge ned sitt eget og følge Gud. Dette er noe til ettertanke for mange. Og akkurat her ligger det noen skjulte nøkler for å kunne gå i det Gud har for oss. Å gå på Hans veier, krever ofte alt av den som ønsker dette. Og det kan jo på avstand virke umulig å gjennomføre. Men akkurat der og i dette er det vi trenger Guds kraft for å kunne gå.

Dette er nok også noe av grunnen til det MacNutt snakker om at noen oppsøker "helbredelsesmøter". Mange kristne og folk med en viss kjennskap til det de opplever som den kristne tro, erfarer muligens å være skuffet over det de opplever som en fraværende og distansert Gud. Og med dette vanskelige forholde til Gud, kan det være

veldig vanskelig å skulle risikere å oppsøke Han for å muligens bli skuffet enda en gang. Det kan nok virke som et urimelig valg.

Dette er da en utfordring for Kirken, og ikke en utfordring som ligger hos Gud. Gud er den samme nære Gud som ha gitt sin Sønn for blant annet den nære relasjonen med alle oss som kommer til Han. Det er Kirken som må jobbe med denne utfordringen med å formidle, leve og muliggjøre møter mellom mennesker og Gud. De som opplever å lever med en fraværende og distansert Gud, de må Kirken nå ut til. Helbredelse ved bønn, dette nære møte med Gud som griper inn i den enkeltes liv, er en god mulighet å formidle et rett bilde av Gud. Og da ikke først og fremst for helbredelsens i seg selv. Men som en del av forkynnelsen av Guds rike slik som Jesus så tydelig ba oss om å gjøre det. Et annet aspekt ved dette er jo også det MacNutt tar opp, de utdannede kristne som går til teologer og forskere for å finne svar på om helbredelse forekommer. Og det gjør de med rette! Problemet med alle man søker retning hos, er jo når disse tar feil og fører oss i gale retning. Uansett hvilket ståsted man har, bør det være et stor utfordring at noe Jesus så tydelig setter ord på, ikke blir fulgt opp.

Slik jeg ser det er det ingen hemmelighet at kirkene i den vestlige verden ikke har vektlagt helbredelse mye eller nok. Men det er grupperinger innefor Kirken som har vektlagt helbredelse. Men disse er nok bare, dessverre vil jeg si, en liten del av kirkelandskapet. Både MacNutt og Dahl har gjennom sitt engasjement og ved sine utgivelser vært med på å løfte frem dette, helbredelse ved bønn i Kirken.

At dette spørsmålet, «om helbredelse ved bønn forekommer» er interessant, tror jeg kan ha noe med det store gapet mange opplever mellom erfaringen av mangel på helbredelse på den ene siden og hvordan Bibelen både vitner om helbredelse ved bønn og befaler oss om å følge i de samme spor, på den andre siden. I møte med denne virkeligheten for mange er det et spørsmål jeg ofte stiller meg: Hvorfor har ikke det store flertall av teologer og forskere, ved de kirkelige utdanningssteder, og andre kirkelige ledere, vektlagt og søkt helbredelse ved bønn betraktelig mer? Om det er slik at både MacNutt og Dahl har rett om at helbredelse ved bønn forekommer og at det potensielt kan forekomme i stor grad. Hvorfor er ikke da det noe som preger menighetene? Det virker jo på meg som at det er Gud som helbreder, og ikke noe mennesket gjør når de ber. Hvorfor det ikke er slik at en hvilken som helst menighet har en oppegående og velfungerende praksis hvor alle som ønsker det blir bedt for om helbredelse, hvor man faktisk både forventer og ser det skje i stor grad?

Muligens ligger noe av svaret nettopp her, ved at det er Gud som handler, og at vi selv ikke har noe kontroll over om og når. Først, dette vekker muligens stor motstand, det er jo svært mye ved vår kristne tro som helt og fullt er avhengig av Gud, som for eksempel å ta i mot nåden og bli frelst. Men jeg tror det allikevel er noe her. Det er nemlig et viktig skille mellom å bruke det hodet Gud har gitt oss til teologiske spørsmål og forskning, som er veldig bra for Kirken og alle de troende, og balansen mellom dette og å handle uten å forstå, i tillit til Gud.

Denne mangelen på å løfte frem helbredelse i menighetslivet står i sterk kontrast til hvilken plass Kjell-Petter Dahl mener helbredelse av syke bør ha. Han er generelt veldig opptatt av nådegavenes plass i menighetslivet, og i denne sammenheng er han veldig opptatt av nådegaven til å helbredet. Hans forstår menigheten på følgende måte, noe jeg tror han har helt rett i: *"Menigheten er både et forbyggende, lidende og helbredende fellesskap."*¹¹⁰

Slik jeg forstår vårt mangfoldige kirkelandskap i møte med den forståelse Dahl her legger frem, er vi gode til å være til stede. Vi er også gode på å lide med, gå sammen med den eller de lidende. Og dette er selvfølgelig svært viktig at menigheten gjør. Men menighetsliv handler om mer enn å gå med. Dette aspektet som Dahl her løfter frem, med menigheten som et helbredende fellesskap, ser jeg som svært viktig. Jeg tror dette handler om å ta vare på de som er syke og trenger hjelp i hverdagen. Jeg tror også dette handler om noe større enn helbredelse ved bønn alene. Dette handler også om hvem vi lar setter premissene for vår hverdag. Være seg i menigheten eller eget liv. Er det vi og våre utfordringer? Eller er det Gud som sette sine standarder for hvordan vi vil leve og forholde oss til virkeligheten? Jeg opplever at Jesus tar svært tydelig tak i og forholder seg til alle store og små utfordringer, men han har et større perspektiv som leder han. Dette perspektivet hvor Guds løfter og Hans virkelighet og muligheter setter perspektivene og standardene er også for oss. Dette opplever jeg som tydelig ved hvordan Jesus levde og modellerte livet for sine disipler i Bibelen. Dette er like mye for oss i dag, som for de den gangen.

Dette fokuset Dahl her trekker frem om menigheten som akkurat dette, et helbredende fellesskap, opplever jeg som svært viktig. Også som noe større enn helbredelse ved bønn alene. Dette er, slik jeg oppfatter det, en viktig del av å ta Guds ord

¹¹⁰ Dahl 1990: 3.

og oppdrag på alvor og å følge Hans retning for oss som menighetsfelleskap og for hver enkelt troende.

Som jeg vektlegger i redegjørelsen, trekker Dahl frem 1. Korinterbrev kapitel 12. hvor Paulus beskriver menigheten som Kristi «legeme». Her forstår jo Dahl at Menigheten, som er Kristi kropp, har det samme som menneskets kropp, forebyggende og terapeutiske ressurser. Disse ressursene forstår Dahl som de forskjellige nådegavene som er gitt til menigheten, og i denne sammenheng, nådegaven til å helbredet. Dette vil jeg si meg helt enig i. Paulus snakker mye om dette, og jeg tror virkelig Gud har utrustet sitt folk til å ta vare på hverandre også i denne verden. Jeg er ikke av den oppfatning at vi har krav på for eksempel å bli helbredet, fordi det bare handler om tro, men at helbredelse ved bønn er en realitet som vi er oppfordret av Gud til å søke. Jeg opplever at Dahl har et godt og avbalansert forhold til dette.

Dahl er ganske krass med sitt bilde når han snakker om at Kristi legeme er funksjonshemmet hvis "et lem", her forstått som en av nådegavene, mangler. Dette tydelige bilde Dahl her maler for oss, tror jeg stemmer. Det kan virke som en hard virkelighet, og mange vil muligens tenke at det har vi ikke mulighet til å få til i menigheten vår. Til det vil jeg si, ja det stemmer, det kan være virkeligheten. Men til gjengjeld er det slik at det ikke er mennesket som selv velger gaver, det er Gud som virker ved sin ånd, som gir kraft til gavene og utrunder hver enkelt slik Han selv ønsker det. Mange menigheter, muligens de aller fleste, er funksjonshemmet. Mange er nok mer hemmet enn andre, for nådegavens plass, slik vi leser og får en god del innsikt i fra de første kristne er i sin tiltenkte bredde mange steder svært mangelfull. Når det er sagt går nok alle menigheter delvis bevisst eller ubevisst noen i nådegavene de har. For å holde oss til metaforen, er det nok mange som dessverre i all hovedsak kun verdsetter og forvalter noen av de mange lemmer som Kirken og menigheten er gitt.

Menighetsledere, presteskaper, utdanningsinstitusjoner, alle som har lederansvar i Kirken må, slik jeg ser det, har et ansvar om å søke, jobbe for og oppsøke det som trengs for å legge tilgrunne for å tilrettelegge og leve slik det felleskap Dahl her snakker om. Dette med nådegavene og deres rolle i møte med helbredelse ved bønn, kommer jeg tilbake til senere.

Begge figurantene er opptatt av hvordan Jesus og hans disipler gikk frem på Jesu tid. De løfter generelt frem Jesu helbredelses tjeneste, og da både på Jesu tid og i vår tid! Jeg vil igjen trekke frem sitatet fra MacNutt:

"(...) we are now seeing a return of the direct experience of Gods healing power in such striking way that the living tradition of Christianity – what the Spirit is helping us to experience and understand today – is leading us again to a more lively awareness of what Jesus did 2000 years ago in His healing ministry."¹¹¹

MacNutt trekker frem flere ting han opplever i vår tid. Denne erfaringen av helbredelse ved bønn som MacNutt har opplevd over mange år, er nok viktig og sentral for dit han har kommet. Langt på vei tror jeg erfaringen av Guds kraft til blant annet helbredelse er til svært stor hjelp for MacNutt for hans tro og overbevisning om helbredelse ved bønn.

Et annet aspekt MacNutt løfter frem som et viktig argument for at helbredelse ved bønn forekommer, er nettopp dette, erfaringen av helbredelse. Erfaringen gir både tro for dens eksistens og tro for at man tør begi seg ut på den veien at man går på det, og faktisk ber for syke, med en forventning om helbredelse. Dette blir litt som høna og egget, det ene fører til det andre, men man trenger gjerne det andre for at man tør gå i det første. I møte med erfaringen av helbredelse stemmer nok det MacNutt sier, at opplever man mange helbredelser, ved for eksempel å følge et av hans team, vil det være til veldig stor hjelp for overbevisningen om at helbredelse ved bønn forekommer den dag i dag.

Det er interessant å se hvordan Dahl setter helbredelse ved bønn i umiddelbar nærhet med og i sammenheng til menigheten og menighetens forvalteransvar. Dahl snakker ikke om den enkeltes kristnes, men setter dette kun i sammenheng med hvordan menigheten skal forholde seg til helbredelse ved bønn. Dette innebærer selvfølgelig at den enkelte må gå i dette, men fokuset ligger hele tiden forankret i menigheten og dens fellesskap.

MacNutt på den andre side snakker ikke om menighetens rolle på denne måten. Han setter ikke helbredelse ved bønn først og fremst i en sammenheng med nådegavene.

¹¹¹ MacNutt 1989: 23-24

Dette tror jeg først og fremst forteller oss noe om og gjenspeiler hvilke sosiale verdensoppfatning de har. MacNutt er som Amerikaner naturlig med en mer enkeltindividet naturlig i fokus, opp mot Dahl som skandinaver hvor sosialismen og fellesskaps tanken kulturelt sett er gjeldene. Denne kulturelle forståelse tror jeg har en innvirkning på hvordan de ser og til hvem de taler. Men selv om de kommer fra to ulike sosiale virkeligheter, den nordamerikanske og den skandinaviske, er deres teologiske fremstilling av emnet ganske så ulik. Jeg tror ikke det vil være direkte uenige med hverandres fremstilling, men de vil nok si deres perspektiver bør vektlegges i forhold til hvor fokuset skal ligge. Om det skal være på det enkelte individ og dens ansvar, eller om det er som en del av menigheten man skal ha som utgangspunkt for helbredelse ved bønn. Denne forskjellen hos de, sier noe om fokuset deres, også utover hvilken kultur de kommer fra som også gjenspeiler denne fokus forskjellen. Dahl jobbet mye opp mot menighet og er generelt svært oppatt av nådegavenes plass i menigheten. Det vil nok ikke være veldig overraskende om Dahl var en god og sterk hyrde.

Som nevnt i redegjørelsen tar Dahl opp dette at omsorgen fra det offentlige ikke skal erstatte de troendes innbyrdes omsorg. På sammen måte som MacNutt er her Dahl i polemikk mot de som mener helbredelse ved bønn ikke lenger tilhører vår tid. Noe jeg også er helt enig i. Som Dahl sier, går ikke helbredelse ved bønn ut på dato. Fra en litt annen vinkling tar MacNutt opp det samme når han snakker om at man ikke må sette helbredelse ved bønn opp mot legevitenenskap, leger og helsevesen. MacNutt mener jo at begge disse er gode og at begge er riktig måte å forholde seg til sykdom på. Her opplever jeg at MacNutt og Dahl i hovedsak er enige. Selv om de vektlegger dette noe forskjellig, noe som først og fremst handler om to ulike forståelser de skriver i polemikk mot. MacNutt skriver i polemikk med de som mener man ikke bør oppsøke leger eller helsevesen, fordi man kun skal forholde seg til sykdom ved be om helbredelse. Dette tror jeg som MacNutt er et galt perspektiv. ... Dahl på den andre side skriver dette i polemikk mot de som ikke oppsøker helbredelse ved bønn i det hele tatt, men mener at det kun er helsevesenet og deres leger som skal ta seg av slikt. Dahl sier, som jeg tidligere har sitert:

*"Dette gjelder så lenge verden står, sier Jesus ifølge Matteus, 25. der han i lignelsen om dommedag gjør det klart for oss at vi skal stå til regnskap for hvordan vi har forvaltet vårt ansvar for de syke, enten de tilhører menigheten eller ikke."*¹¹²

Hvordan Dahl her setter forvalteransvaret: *"for de syke, enten de tilhører menigheten eller ikke"* i sammenheng med som menighet forvalte nådegavene og da blant annet å operere i nådegaven til å helbrede tror jeg er helt rett av han. Vårt forvalteransvar er veldig viktig å ta på alvor. Og det er akkurat det som er en av grunnene til at vi kan gå med Gud i dette. Å be om helbredelse for alle mulige sykdommer i samsvar med den klare befaling fra Jesus om å gjøre akkurat det. Det er ved å helbrede syke og å ta vare på syke, både de som blir helbredet og hos de det lar vente på seg, at vi følger opp vårt ansvar.

Begge disse perspektiv opplever jeg som to gode perspektiv man må holde oppe sammen. De vil da ikke være i konflikt med hverandre, men vil sammen være sunne og rette veiledere hvordan man skal forholde seg til helbredelse, og da også hvordan man bør gå frem.

Begge figurantene, Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl vil jeg si kommer med gode og velbegrunnede svar på om helbredelse ved bønn forekommer. Det er begge klare på at helbredelse ved bønn forekommer, ja de går mye lenger enn å stadfeste det. MacNutt spesielt er tydelig på at helbredelse forekommer i stor skala. Dahl legger også til grunne en forståelse for at helbredelse ved bønn forekommer i stor skala. Videre er det sentrale for dem begge at helbredelse ved bønn bør forekomme i stor skala. Her er det Dahl som eksplisitt setter det inn i en menighets sammenheng, og som en svært sentral rolle en hver menighet har.

¹¹² Dahl 1990: 4

2.2 FIGURANTENES TEOLOGISKE BEGRUNNELSE FOR HELBREDELSE VED BØNN

Når vi nå har sett på hva figurantene vektlegger teologiske i møte med helbredelse ved bønn, ser vi at de to har ulike innfalsvinkler. De trekker frem ulike aspekt ved helbredelse ved bønn, og vektlegger disse ulikt. Dette betyr ikke i første omgang at de er uenige med hverandre, for rundt flere sentrale aspekt er de enige, det har bare to ulike fokus vedrørende temaet, helbredelse ved bønn. Med det er allikevel noen aspekt hvor de nok ikke er enige med hverandres fokus, da konkret noen av Dahls meninger oppleves av meg som poeng som går i mot MacNutts forståelse om det samme. Dette vil jeg komme til bakte til når det blir aktuelt å belyse.

Jeg vil nå, som nevnt i innledning, sammenligne deres teologiske begrunnelse. Først vil jeg se hvor deres fokus ligger. Deretter vil ta for meg det jeg opplever som samsvarende poeng, poeng hos dem begge som setter fokus på det de opplever som de samme sannhetene. Jeg vil også som nevnt prøve å trekke frem hvor jeg opplever at de eventuelt er på kollisjonskurs. Jeg vil underveis drøfte hva de sier, og komme med egne formeninger om hva de hevder.

Jeg vil organisere dette etter det jeg opplever som tema, og ta for meg ulike aspekt som jeg har skrevet om, fortløpende.

2.2.1 HVOR LIGGER DERES FOKUS?

Både Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl er i møte med helbredelse ved bønn naturlig opptatt av Gud og hva han gjør i blant annet denne sammenheng. Begge er tydelige på at det er Gud som er den som helbreder, og om det er det ingen tvil. Dette er noe de ikke eksplisitt skriver så mye om, side det oppleves som gitt for dem begge i en kristen sammenheng. Begge vil i denne sammenheng trekke frem Jesu frelseverk som viktig, men MacNutt vektlegger dette spesielt som helt sentralt for helbredelse ved bønn. Dahl vektlegger det han forstår som nådegavenes naturlige og sentrale plass i menigheten, og setter helbredelse ved bønn inn i denne sammenheng.

Dette gjenspeiler det jeg opplever som deres hovedanliggende i møte med helbredelse. MacNutt er opptatt av hva grunnlaget for helbredelse er, hva som faktisk muliggjør helbredelsen. Dahl på sin side fokuserer på hvilken plass helbredelse naturlig

har, og sammenhengen mellom helbredelse ved bønn og nådegaven, og da spesielt nådegaven til å helbrede.

Som nevnt ovenfor vil jeg nå ta for meg de ulike tema, sammenligne figurantene opp i mot hverandre og så drøfte dette.

2.2.2 HELBREDELSE OG JESUS

Som nevnt over er figurantene veldig tydelig og samstemte på at det er Gud som helbreder. Det bruker noe ulikt språk når de snakker om dette. På den ene side snakker Dahl i hovedsak om kraften av Jesu oppstandelse, mens MacNutt i hovedsak snakker om Jesu frelseverk. Deres ulike språkbruk handler i all hovedsak om det samme. Begge er veldig opptatt av Jesus og det han gjorde.

Som vist i analysen ser vi at MacNutt spesielt er tydelig rundt og opptatt av Jesu frelseverk. MacNutt snakker om at den fullkommende frigjørelsen fra syndefallet først vil skje i evigheten etter vår oppstandelse fra døden og dommedag. Men i sammenheng med helbredelse ved bønn, blir dette sekundært. For det som primært er viktig for MacNutt å trekke frem er hva vi kan forvente i denne verden, på denne siden av dommedag. Prosessen har startet allerede, mener MacNutt, den er ikke bare der fremme. Han siterer Matt 10,7: *"Himmelriket er kommet nær!"* MacNutt opptatt av hva Jesu frelse innebærer. MacNutt skriver, som tidligere sitert i analysen, at vi ved Jesu frelse blir befridd fra: synd, fra likegyldighet, mangel på mål, emosjonell ubalanse og fra all sykdom, psykisk og fysisk sykdom. Videre snakker MacNutt om at Jesus ved frelsen gjør et oppgjør med djevelen og alt det onde som hindret mennesket å gå inn i det nye livet Gud har for den frelste. Vi ser at i følge MacNutt innebærer dette mer enn frelse fra synd og en vei til evig liv. For MacNutt omfatter frelsen også livet her og nå, og en frihet fra hva som her binder oss og ikke er av det gode. Han forstår det slik at Himmelriket eller Guds rike er kommet nær til oss ved Jesu gjerninger. Dette er interessant fordi denne forståelsen har direkte følger i møte med helbredelse av sykdom, psykisk og fysisk.

På samme måte ser vi at Dahl er veldig opptatt av Jesu virkelighet nå, også før dommedag, når han blant annet sier: *"Kristus er en levende virkelighet, og han griper inn i menneskers liv – også i dag."*¹¹³ Når Dahl her snakker om at Jesus griper inn i dag, er det

¹¹³ Dahl 1985: 10

med samme forståelse som MacNutt. Begge figurantene er altså opptatt av at Jesus griper inn i dag ved helbredelse og at dette er en del av Jesus gjerning, også for oss i dag.

Det er interessant å se hvordan begge snakker om hva Jesus gjør ved frelsen. MacNutt sier: *"Jesus is freeing us from sin, (...) and from physical sickness –from all sickness (...)."*¹¹⁴ og Dahls snakker om at Jesus er *"aktiv med og bærer våre synder og sykdommer"*¹¹⁵. Det er noe ulik språkbruk hos dem, fra *"befri oss fra"* hos MacNutt til *"aktiv med og bærer"*, men innholdet de legger i dette, sett i sammenheng med de elles sier, forstår jeg som likt hos dem.

Hvordan MacNutt snakker om, og hvordan Dahl snakker om *"kraften av Jesu oppstandelse"*¹¹⁶ viser hvordan de med noe ulikt innfalsvinkel og uttrykksformer, i hovedsak er opptatt av og belyser det samme. Dette gjenspeiler nok først og fremst at de er opptatt av å løfte frem det samme. Og det kan fortelle oss noe om hvilken forventning de har til sitt publikum.

I denne sammenheng ser vi at Dahl siterer Apostlenes gjerninger 1,8 hvor det står at Den Hellige ånd skal komme over Jesu etterfølgere, og at Den Hellige Ånd skal gi kraft. Dahl presiserer hva denne kraften er og hvilken kraft dette er: *"(...)den samme kraft Gud brukte til å reise Kristus opp fra de døde"*¹¹⁷. Jeg forstår det slik at Dahl understreker hvilken kraft dette er for å bevisstgjøre hvilke kraft det er som blir gitt. Gud gir oss sin kraft til å gå sammen med Han i møte med alle her på jorden. Gud gir oss mulighet til det utroligste ved sin kraft. Og da blant annet helbredelse ved bønn, som virkelig er utrolig.

Som vi ser fra analysen opplever jeg at MacNutt er veldig opptatt av at vi må jobbe med å forstå konsekvensene frelsen kan få for være liv. Realiteten av Jesu frelseverk må gjennomsyrrer hele den frelstes eksistens. For som vi ser knytter jo begge figurantene helbredelse og omsorg for menneskers helse i direkte sammenheng med frelsen. Dahl ser vi at uttrykker dette når han sier: *"Helbredelse av syke er en del av forsoningens tjeneste, et ledd i kampen mot de onde, nedbrytende krefter i tilværelsen."*¹¹⁸

Dette er jeg veldig enig med han i. Dette opplever jeg også at Dahl er veldig opptatt av. Jeg opplever at kjernen av det de vil bringe frem er den samme. Jesu frelse har store og livs forandrende konsekvenser, også i møte med vår og andres sykdom.

¹¹⁴ MacNutt 1989: 51

¹¹⁵ Dahl 1985: 10

¹¹⁶ Dahl 1985: 67 - 80

¹¹⁷ Dahl 1985: 70

¹¹⁸ Dahl 2003: 79

Hvordan MacNutt og Dahl begge løfter frem at Jesus faktisk frelser, og at dette har stor betydning for oss også i dag, tror jeg er veldig viktig å løfte frem.

Jeg opplever at begge figurantene er først og fremst er opptatt av å løfte frem det de opplever som sannheter for våre liv, og at disse sannhetene skal være til oppmuntring og utrustning for oss lesere til å se at vi kan gå i det samme. Her vil det jo naturlig nok være slik at det innebærer ønsket forandringer hos de dem de henvender seg til. Figurantene kommer jo fra to ulike bakgrunner, men jo opplever at de i dette fokuset på hva Jesu frelsegjerning betyr for oss, går i samme retning.

2.2.3 GUDS RIKE; ALLEREDE, ENNÅ IKKE?

En sentralt forståelse det er ulike oppfatninger av, og da kanskje spesielt ulik vekting av, er hvor mye av Guds rike som er nær her og nå i dag, og hvor mye som er nær i den forstand at Guds rike fullt ut er for oss og blir fullt ut virkeligheten etter dommedag, i den nye himmel og den nye jord. Hvordan man forstår og forholder seg til dette har stor betydning for blant annet helbredelse ved bønn. Er Guds rike nær i den forstand at vi kan eller bør be for helbredelse ved bønn? Denne forståelsen kan derfor bli avgjørende for både praksis og tro. Begge figurantene forholder seg nært til dette. Jeg opplever det slik at de begge forstår Guds rike som nær her og nå i dag. Dahl sier som nevnt blant annet følgende om Guds rike og helbredelse ved bønn: *"Helbredelse ved bønn skal ifølge Bibelen være med og stadfeste at Guds rike er kommet nær."*¹¹⁹ I denne sammenheng ser vi også at han siterer et sentralt bibelvers for hvordan man skal forholde seg til helbredelse ved bønn fra Lukas 10,9: *"Helbred de syke der og si: 'Guds rike er kommet nær til dere!'"*

Dahl forstår, med blant annet dette bibelverset og jeg tror også han baserer seg på egne erfaringer, at Guds rike virkelig er nær. Ikke i den forstand at det er nært i tid, som noe vi ikke trenger å vente lenge på siden det er rett rundt hjørne. Nei, jeg tror han forstår dette som noe nær inn på de som opplever det. Som jeg skriver i analysen, tror jeg Dahl forstår dette sånn at vi kan få konkrete smakebiter på Guds rike her og nå i blant oss, her i denne verden. Ja, mer en bare smakebiter, jeg tror Dahl mener vi kan erfare Guds rike i møte med sykdom og liv, så konkret at det fører til varig endring. For om noe opplever å bli helbredet, så er det veldig nært og konkret. På samme måte mener jeg at Guds rike er nært og konkret nå i dag.

¹¹⁹ Dahl 1990: 20

Dette samsvare slik jeg ser det, veldig med hvordan MacNutt forstår og forholder seg til dette. Dette kommer til tydelig til uttrykk blant annet når han trekker frem Jesu ord i Matteus evangeliet 10,7 og da spesielt konteksten dette sies i og står skrevet i: *"Himmelriket er kommet nær!"*. Så ramses det opp hva som vi ser er bevisene på at Himmelriket er nært. Der står det: *"Helbred syke, vek opp døde, gjør spedalske rene og driv ut onde ånder!"*

Dette står i klar sammenheng med det MacNutt peker på som Jesu oppdrag. Han snakker om *"The time of Messiah would be a time of healing, of liberation, of salvation."*¹²⁰ Slik jeg leser og forstår MacNutt er det jo slik at på samme måte som det er en tid for frelse for oss i dag, er det også en tid for helbredelse og frigjørelse. Dahl snakker ikke om dette på den samme vinklingen og bibel sitat, men MacNutts kjerne ved dette poenget deler Dahl med MacNutt. Dette er jo noe av den grunnleggende fundamentet i figurantenes forståelse av Jesus, det at han virker i dag, og hva det er Han gjør. Jeg opplever at MacNutt ved sitatet ovenfor trekker frem noe av kjernen og en veldig viktig grunnforståelse av Jesu verk. Dette henger uadskillelig sammen med figurantenes forståelse av det MacNutt omtaler som Jesu frelseverk og Dahl som kraften av Jesu oppstandelse. Det er jo ved dette tiden for frelse, frigjørelse og helbredelse springer ut i fra.

Dette figurantene her løfte frem er helt sentralt. Konsekvensene av dette er jo enorme, og fullstendig utenfor vår fatteevne. Det er nok noe av grunnen til at det er så vanskelig å forholde seg hva Jesus kan gjøre og gjør. Å forstå at Jesus kan frigjøre og helbrede tror jeg på mange måter er like vanskelig å forstå som å forstå frelsen, før man selv opplever frelse og frelsesvisshet.

Dette er jo også noe MacNutt trekker frem fra den første delen av oppgaven, dette med erfaring. Utfordringen i møte med dette blir da å se også det man ikke selv klarer å forholde seg til, og se om det påtross av mangel på fateevne kan være noe der.

Å forstå Jesu oppdrag og å jobbe med og oppdage dybden og bredden i det, det ser jeg som essensielt for alle som ønsker å følge Han. Det kan være vanskelig.

2.2.4 NÅDEGAVENE OG NÅDEGAVEN TIL Å HELBREDE

Fra analysen ser vi et skille mellom hvor fokuset til MacNutt og Dahl ligger. Her ser vi hvordan Dahl setter helbredelse ved bønn i kontekst med nådegavene og hvordan

¹²⁰ MacNutt 1989: 53

alle troende kan gå i disse. Nådegavene og nådegavenes plass og rolle er viktig for Dahl. Vi ser også at MacNutt ikke på samme måte er opptatt av nådegavene. Her har vi noe av de største forskjellene hos figurantene, her ved deres vekting av nådegavene. Siden MacNutt ikke skriver om nådegaver er det vanskelig å si noe om hvordan han forholder seg til dem, men jeg tør allikevel komme med det jeg oppfatter som en kvalifisert gjetning om hva MacNutt vil si om Dahls fokus på nådegavene. Jeg tror MacNutt grunnleggende være enig med Dahl. Jeg vil nå se nærmere på noe av det Dahl trekker frem ved nådegavene i forhold til helbredelse ved bønn. Samtidig vil jeg se dette i lyset av hva MacNutt snakker om og hvordan jeg forstår han.

Dahl definerer "nådegaver" eller "Åndens gaver" som betegnelsen for den bibelen utrustning til kirkelig tjeneste. Hans utgangspunkt for nådegavenes plass begrunner han todelt. Han trekker frem at Jesus gjorde det klart at hans disipler *"trengte en spesiell åndelig utrustning for å gjennomføre det verdensvide oppdraget Han (Jesus) betrodde dem."*¹²¹ og sikter her til dåpen av Den Hellige Ånd¹²² MacNutt trekker ikke frem det på samme måte, men er også opptatt av hvordan Gud virker ved oss ved Den Hellige Ånd. Dahl påpeker at alle troende har tilgang til alle nådegaver. *"Alle troende har adgang til alle nådegaver, og kan benytte seg av dem, når Ånden ønsker det."*¹²³ Dette med tilgang tror jeg er en viktig poeng. . Som Dahl snakker om er det opptil den enkelte troende å ta i mot gavene fra Gud ved Hans Ånd. Dahl sier at Gud har gitt oss et *"ubetinget løfte om at den som ber om Den Hellige Ånd, skal få ny kraft."*¹²⁴ Dette tror jeg stemmer. Dette betyr også at det ikke er slik at alle troende automatisk opererer i nådegavene, og langt i fra alle nådegaver. Det er noe som krever at den troende er fylt av den Hellige Ånd. Det er heldigvis noe Jesus er veldig tydelig på at han gjør til alle de som ønsker.

Her tar Dahl frem noe som er av særdeles stor betydning. Det er hvorvidt dette bare gjaldt som en start bonus for de aller første etterfølgere av Jesus, for å ha en særdeles god start, for så å overlate skuta til de etterfølgere som fulgte etter dem helt til i dag. Eller om det er sånn tiltenkt at dette var for alle etterfølgere av Jesus helt frem til evigheten. Dahl og MacNutt er begge helt enige her. Det er det siste, løftene om kraft ved den Hellige Ånd gjelder til alle tider etter den første pinsedag. Jeg er selv helt enig med figurantene i dette.

¹²¹ Dahl 2003: 11

¹²² Apostlenes gjerninger 1,4f

¹²³ Dahl 2003: 80

¹²⁴ Dahl 2003: 12

Dahl er også opptatt av å forstå nådegavene ut i fra forståelsen av bildet Paulus gir på nådegavene i 1. Korinterbrev. Her snakker Paulus om at menigheten er som en kropp hvor nådegavene fungerer som lemmer på kroppen.

Dahl snakker om fellesskapet som Gud utrustrer menigheten til ved de forskjellige gaver til menigheten. Det er viktig for Dahl å fremheve at menigheten må omfavne og utfolde seg i de Åndens gave Gud har gitt til menigheten. Det samstemmer med hvordan jeg forstår MacNutt. Dahl bruker svært tydelige bilder for å få frem at alle menigheter bør opererer i alle nådegaver, når han snakker om at en menighet er funksjonshemmet om den ikke utfolder seg i alle nådegavene. Igjen vil jeg si meg enig med Dahl. Mulig at han bruker sterke ord for å få frem bilde, og går muligens lengre en tiltenkt ved denne bilde bruken. Men jeg tror nok dessverre han har rett i at mange menigheter ikke fullt ut går i alle de Åndens gaver har for alle menigheter. Dette er nok også dessverre situasjonen i forhold til helbredelse.

Her deler Dahl nådegavene opp i etablerte menighetstjenester og de spontane menighetstjenester. I denne gruppen spontane menighetstjenester definerer Dahl nådegaven til å helbrede.

Oppsummert ser vi at begge figurantene i hovedtrekk er enige om at helbredelse ved bønn for syke forekommer. Dette baserer de blant annet på hvordan de forholder seg til bibelfortellingene om helbredelse og deres egne erfaring av helbredelse ved bønn. Vi har ved analysen og ved sammenlignelsen og drøftingen sett at begge figurantene, Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl, tar tak i noe ulike momenter, og ser og vektlegger disse ulikt. Men disse momentene er ikke i konflikt ovenfor hverandre. MacNutt setter et sterkt fokus på hva Jesu frelsesverk innebærer for oss, også nå i dag. Dahl setter på sin side et sterkt fokus på nådegavene og deres essensielle plass i menigheten, og da inkludert nådegaven å helbrede.

I arbeidet med disse to figuranter vil jeg i all hovedsak stille meg bak dem begge. Konsekvensene av Jesu frelsesverk som MacNutt betoner så sterkt, Jesu oppstandelse kraft som Gud gir til oss ved Den Hellige Ånd og nådegavenes sentrale plass for de troende i menigheten som Dahl betoner så sterkt, er virkelig svært viktig. Dette er slik jeg ser det, noe av essensen ved å følge Gud. Og med dette og deres andre argumenter vil jeg også entydig stille meg bak deres forståelse; Helbredelse ved bønn forekommer.

3. AVSLUTNING

3.1 OPPSUMMERING

Jeg har nå i denne oppgaven sett på hvordan teologene Kjell-Petter Dahl og Francis MacNutt forholder seg til spørsmålet om helbredelse forekommer ved bønn. Problemstillingens to hovedspørsmål har jeg valgt å være: Forekommer helbredelse ved bønn? Og hva er figurantenes begrunnelse av deres forståelse av dette?

I arbeidet med denne problemstillingen og da dens svar om at helbredelse ved bønn forekommer og er reelt, er spørsmålet om hvordan man praktisk skal gå frem av stor interesse. Detter er noe denne besvarelsen ikke gir mulighet til å gå nærmere inn på. Men dette er tilgjengjeld noe jeg vil jobbe med fremover i mitt virke.

Valg av metode og mine to spørsmål har naturligviss påvirket resultatet. Jeg kunne for eksempel intervjuet noen eller spurt. Men jeg valgte disse to teologer siden de på hver sin side har jobbet med temaet. Jeg opplever at det har vært lærerikt og nyttig å jobbe med begge figurantene.

Fremgangsmåten i denne oppgaven har vært bygd opp av to hoveddeler som igjen er delt inn i to deler hvor problemstillingens to spørsmål blir besvart. I første hoveddel presenterer jeg først hva de to figurantene skriver som svar på om helbredelse forekommer ved bønn og deretter deres teologiske begrunnelse for dette. I hoveddel to sammenligner og drøfter jeg dette opp mot hverandre med fokus på et spørsmål om gangen. Her har jeg også kommet med egne innspill og refleksjoner rundt hva deres forståelser innebærer.

3.1.1 MACNUTTS FORSTÅELSE: FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE?

På dette første spørsmålet om helbredelse forkommer ved bønn for syke, belyst av MacNutts bok *Healing fra 1989*, har jeg funnet at MacNutt utvetydig hevder at dette forekommer. MacNutt ser på Bibelen som det viktigste og første argument og som det andre argument: hans egen erfaringen av å se at helbredelse av syke ved bønn forekommer.

3.1.2 DAHL FORSTÅELSE: FOREKOMMER HELBREDELSE VED BØNN FOR SYKE?

På dette spørsmålet om helbredelse ved bønn for syke forekommer, her belyst av Kjell-Petter Dahls bøker *"Bønn for syke - med noen enkle råd, OASE - serien"* fra 1990 og *"Nåde-gaver – kirkens glemte ressurser?"* fra 2003, er mitt funn utvetydig at dette forekommer. Dahl vektlegger her spesielt menigheten, og at menigheten i sin natur, som menneskekroppen, er et forebyggende, lidende og helbredende felleskap.

3.1.3 MACNUTTS TEOLOGISKE FORSTÅELSE

På spørsmålet om figurantens teologiske begrunnelse for helbredelse ved bønn for syke, belyst av MacNutt's bok *Healing* fra 1989, ser vi at fra analysen hvordan MacNutt vektlegger flere momenter som utgjør hans teologiske forståelse. Vi ser at han trekker frem og er opptatt av Jesu frelsesverk og hvordan frelsen omfatter livet her og nå. MacNutt er opptatt av hvilke konsekvenser Jesu frelse har for hele mennesket. Han er opptatt av at denne prosessen har startet nå, her på jorden, når man blir frelst. Vi ser at han mener man blant annet blir frelst fra all sykdom, psykiske og fysiske sykdommer. Og at dette skjer nå ved Den Hellige Ånd. Videre ser vi at MacNutt belyser selve betydningen av Jesu navn, "Yahweh is Salvation."¹²⁵ og at MacNutt setter dette i sammenheng med Jesus oppdrag som MacNutt forstår som: *"He who was Messiah, the anointed one" or "the Christ" had come to express by word and work that "Yahweh is Salvation."*¹²⁶ MacNutt mener vi lever i denne tiden nå, og kan forvente å se Jesus helbredelse, frigjørelse og frelse hele mennesket.

Her og ellers ser i hvordan MacNutt løfter frem at hva Jesus *gjør* er hans hovedanliggende, og ikke hva han forkynner. For det er hva Frelse *gjør* som er viktig, for det er når ting skjer at det har noe for seg. MacNutt ser på helbredelse som et resultat av frelsen.

Vi ser fra analysen at det er viktig for MacNutt å understreke at helbredelse er en del av Jesu frelsesverk og at dette er like mye for kirken i dag, som da Jesus gikk rundt på jorden å sendte ut sine etterfølgere. Dette vedvarende tidsaspekt er MacNutt veldig opptatt av. For å underbygge dette, trekker MacNutt frem hvilke tegn som skal følge den som tror, og at det ikke er noe som tyder på at dette har noe tidsbegrensning.

¹²⁵ MacNutt 1989: 53

¹²⁶ MacNutt 1989: 53

3.1.4 DAHLS TEOLOGISKE FORSTÅELSE

På spørsmålet om figurantens teologiske begrunnelse for helbredelse ved bønn for syke, belyst av Dahls bøker *"Kristus – en levende virkelighet"* fra 1985, *"Bønn for syke - med noen enkle råd, OASE - serien"* fra 1990 og *"Nådegaver – kirkens glemte ressurser?"* fra 2003, ser vi at også Dahl trekker frem flere momenter som utgjør hans teologiske forståelse. Dahl er opptatt av Jesu oppstandelseskraft, og hvilke konsekvenser dette har. Dahl har som en av sine grunnleggende forståelser at: *"Kristus er en levende virkelighet, og han griper inn i menneskers liv – også i dag."*¹²⁷ For Dahl trekker han frem at helbredelse er en konsekvens av hvordan Jesus fremdeles er aktiv og bærer våre synder og sykdommer. Han mener vitnesbyrdet om den oppstandene og levende Kristus bør være kirkens hovedfokus, samt hvilke håp og virkelighet Jesus har for oss som. Og her har vi det Dahl kaller kraften av Jesu oppstandelse, denne kraften som Den Hellige Ånd gir og utrunder de troende til nådegavene. Denne kraft, den samme kraft Jesus stod opp ved, er det Dahl er så opptatt av at Gud gir oss. Og denne Jesu oppstandelseskraft er ubegripelig og grenseløs, både i tid og rom, som Dahl sier det, og her ser vi også noe ved tidsaspektet Dahl er helt enig med MacNutt om. Dette er for Jesu etterfølgere også i dag.

Nådegavene er sentral i Dahls teologiske forståelse av helbredelse ved bønn. Og det er ved nådegavene vi kan gå i Jesu oppstandelseskraft mener Dahl. Dahl ser på nådegavene i lys av Paulus ord i 1. Korinterbrev kapittel 12. og 14. hvor Paulus snakker om menigheten som en kropp, hvor nådegavene er lemmene på denne kroppen. Dahl ser på dette og er opptatt av at menigheten trenger alle lemmer, derav også nådegaven til å helbrede. Blant nådegavene eller Åndens gaver finner vi nettopp nådegaven til å helbrede. Denne gaven definerer Dahl innunder de spontane nådegaver. I møte med denne nådegaven tror Dahl at alle troende kan be for syke, men at noen får tildelt spesielle helbredende gaver.

Dahl setter helbredelse og da nådegaven til å helbrede i sammenheng med Guds rike. *"(...) å helbrede syke stadfester at Guds rike er kommet nær, (...)"*¹²⁸

Dahl løfter frem viktig heten av helbredelse i menigheten, slik han ser det. Han mener menigheten ved denne nådegaven har sin egen helsetjeneste. Og videre ser han helbredelse av syke som en del av forsoningens tjeneste.

¹²⁷ Dahl 1985: 10

¹²⁸ Dahl 2003: 74

I møte med hvorfor ikke alle blir helbredet, har ikke Dahl noe svar på dette, annet en at dette svaret ligger skjult hos Gud.

Troens rolle ved helbredelse og da nådegaven til å helbrede, mener Dahl at det er nok tro, om man faktisk ber. Og samtidig trekker han frem at etter hvert som man opplever Guds inngripen, får man større og større frimodighet til å bruke nådegavene og overlate utfallet til Gud.

Nådegavenes plass og betydning er essensiell. Dahl trekker frem hvordan Jesus gjorde det klart at hans disipler trenger den åndelige utrustning nådegavene er for å gjennomføre deres verdensvide oppdrag fra Han. Dette gjelder også Jesu disipler nå i dag, poengterer Dahl.

3.1.5 SAMMENLIGNING & DRØFTING

Oppsummert ser vi at begge figurantene i hovedtrekk er enige om at helbredelse ved bønn for syke forekommer. Dette baserer de blant annet på hvordan de forholder seg til bibelfortellingene om helbredelse og deres egne erfaring av helbredelse ved bønn. Vi har ved analysen og ved sammenlignelsen og drøftingen sett at begge figurantene, Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl, tar tak i noe ulike momenter, og ser og vektlegger disse ulikt. Men disse momentene er ikke i konflikt med hverandre. MacNutt setter et sterkt fokus på hva Jesu frelsesverk innebærer for oss, også nå i dag. Dahl setter på sin side et sterkt fokus på nådegavene og deres essensielle plass i menigheten, og da inkludert nådegaven å helbrede.

I arbeidet med disse to figuranter vil jeg i all hovedsak stille meg bak dem begge. Konsekvensene av Jesu frelsesverk som MacNutt betoner så sterkt, Jesu oppstandelseskraft som Gud gir til oss ved Den Hellige Ånd og nådegavenes sentrale plass for de troende i menigheten som Dahl betoner så sterkt, er virkelig svært viktig. Dette er slik jeg ser det, noe av essensen ved å følge Gud. Og med dette og deres andre argumenter vil jeg også entydig stille meg bak deres forståelse; Helbredelse ved bønn forekommer.

3.2 KONKLUSJON

Problemstillingen har vært som følger:

Hvordan svarer Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl på spørsmålene:

- 1. Forekommer helbredelse ved bønn for syke?**
- 2. Hva er figurantenes teologiske begrunnelse for deres forståelse av dette?**
- 3. Hvordan forholder disse to figurantenes syn seg til hverandre?**

De to figurantene forholder seg relativt likt til problemstillingen: De er begge av den klare oppfatning av at helbredelse forekommer ved bønn. Deres tilnærming til den teologiske begrunnelsen for denne forståelse, er derimot preget av ulike utgangspunkt og fokuspunkt.

MacNutt ser på Bibelen som første argument for at helbredelse ved bønn for syke forekommer, og erfaringen av helbredelse som det andre argument. Dahl trekker spesielt frem menigheten med nådegaven til å helbrede ved Jesu oppstandelseskraft gitt ved Den Hellige Ånd. Dahl argumenterer ikke engang for at helbredelse ved bønn forekommer, han forutsetter det.

Figurantenes teologiske begrunnelse er ikke i konflikt med hverandre, men de vektlegger noe ulikt teologiske momenter. MacNutt ser på konsekvensen av Jesu frelsesverk, som også er helbredelse. Dahl snakker mye om det samme ved kraften av Jesu oppstandelse. Dahl forstår det slik at Gud ved Den Hellige Ånd gir denne kraft ved nådegavene.

Konklusjonen er da entydig ved begge figurantene Francis MacNutt og Kjell-Petter Dahl: helbredelse ved bønn for syke forekommer. Ja det er for oss i dag, det er en konsekvens av Jesu frelsesverk som MacNutt er så opptatt av, og skjer ved Jesu oppstandelseskraft som gis til oss ved den Hellige Ånd, slik Dahl vektlegger det. Helbredelse ved bønn for syke er også en viktig del av menighetens ansvar ved nådegavene, slik Dahl ser det.

Jeg lar Jesu ord fra Lukas 10,9a sette punktum for denne oppgaven:

"Helbred de syke der og si: 'Guds rike er kommet nær til dere!'"

4. LITTERATURLISTE

- Bibelen, Det norske bibelselskap, Nye Testamentet oversettelse 2005, GT oversettelse 1978/85
- Bibelen, Det norske bibelselskap, Oversettelse 1978/1985
- Dahl, Kjell-Petter, *Bønn for syke - med noen enkle råd*, OASE - serien, Nye Luther Forlag, Oslo 1990
- Dahl, Kjell-Petter, *Han la i min munn en ny sang: mitt møte med forkynnelsesvekkelsen på luthersk grunn*, Luther Forlag, Oslo 1981
- Dahl, Kjell-Petter. *Kristus – en levende virkelighet*, Luther Forlag, Oslo 1985
- Dahl, Kjell-Petter, *Nådegaver – kirkens glemte ressurser?* Luther Forlag, Oslo 2003
- Hejzlar, Pavel (red.) *Two paradigms for divine healing: Fred F. Bosworth, Kenneth E. Hagin, Agnes Sanford, and Francis MacNutt in dialogue*, Brill, Leiden 2010
- Lie, Geir (red.) *Norsk pinsekristendom og karismatisk fornyelse – Ettbinds oppslagsverk*, REFLEKS-Publishing, Oslo 2007
- MacNutt, Francis, *Healing*, Hodder and Stoughton, London 1989
- MacNutt, Francis, *Healing*, Notre Dame: Ave Maria, 1974
- MacNutt, Francis, *The nearly perfect crime: how the church almost killed the ministry of healing.*, Chosen Books, Grand Rapids, Michigan 2005
- Internet: BlueLetterBible.org
<http://www.blueletterbible.org/Bible.cfm?b=Act&c=14&v=1&t=KJV#conc/9>
lest 3. Nov. 2010.